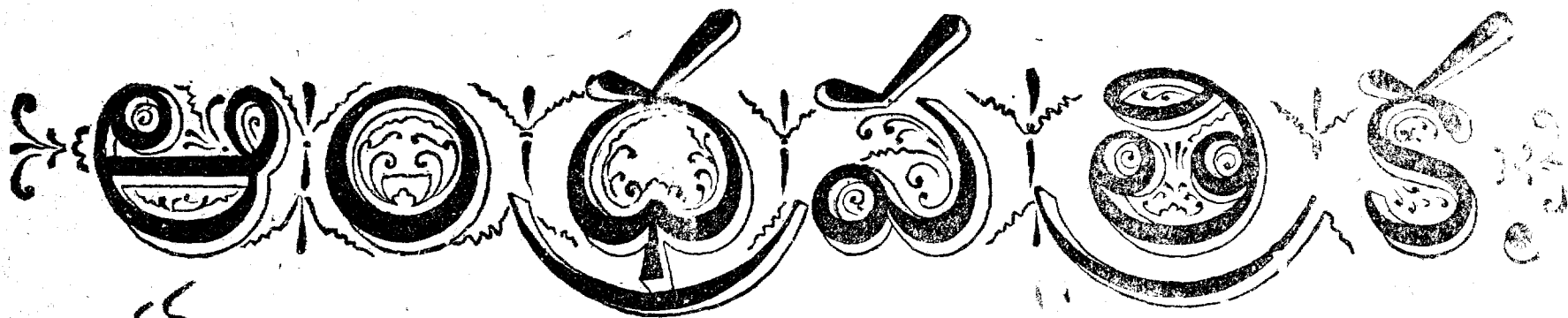

Register No. M. 1118

Post Box No. 212

Telephone No. 544

విడి సత్రిక 18 0-1-6

30755

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను.

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 29-వ తేది గురువారము
ఉ థి ర్ థా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, కార్తీకమాస బహుళ పక్షి ౬.

No. 101

నందిక ౧౦౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగత మాయమందుగాడ. నకలుమందులవలన రూపముగలుగను. వంచభాషచిట్టి చూచి కొనిన మోసముగలదు. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

కఫహరిచూరము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూలహరి

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-2-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూరము వసమాలికలచే చేయబడినది.
వగ్గు, ఉబ్బునూ, కాగపీస, కైర్లబ్బరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకో నట మంచిది.

అజీర్ణముకలన భుజించిన కస్తువులు రక్తముకు నటగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము
లందు కనసానము (కడుముగ) గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 25 మూతల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు కైర్లము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, మర్రిన
కడిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
చూచిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే జోవును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వీ. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు లేక, బొంబాయి.

బంగారు, వెండినగలును, పాత్రలును, కోయవారు

తప్పక చదివిచూడుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాలో లావాదేవి 10 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న వారికి అతిపూర్వపక్షములందున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతరసామానములు. రాళ్లనగలు, బహుమతి పతకములు విధవిధగి స్నేలు ఇతరము కప్పలు మొదలగునవి ఎన్ని మోస్తరు లున్నచో అన్నిటిని పూర్తిగా 92 పతములతో 172 ప్రక్కలుకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక మేరకు 1/8 డబ్బులో క్రాసు వైబులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టిది త్రిభాషలో (ఆంగ్ల, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారు పుట్టి, పతము, వగ సెంబరులను తెలిపిన కాలలనైన నగలు వారికి సకాలమున వారుంచుకోటికి చేరును. క్యాటలాగు 1-కి పట్టుబడి ధర 1-6-0 లయినను 1-0-0 యితే ఇవ్వబడును. కాలలనైనవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

వెల్లింగటన్ సినిమా 953

24-11-28 కనివారము నుండి 30-11-28, తేది శుక్రవారము వరకు
సాంధ్యం 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-80

గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

కనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 6 గంటలకు 6-15 గంటలకు
క్రొత్త మార్పులు తెంపు అటలు ప్రదర్శింపబడును.
ప్రపంచ మంతటను ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్న

వెరిల్ను ఆఫ్ ది యూకాన్,

మూడవవారము 8, 9, 10 గంటలు 4 గంటలకు. క్రొత్తగా తయారైన

ఎడ్డిపోలో, కాప్టన్ కిడ్ ప్రభావ

నటకుడు 1, 2, 3, 4 గంటలకు మొదటివారము 6 గంటలకు గా
మాంటో గాఫీక్ యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ స్టూడెంట్
వివోదములు కూడచూపబడును.

తప్పిపోవుట

గౌరవనీయ రామారావు అను చిన్నవాడు యింటికి దూరమున యీ నెల 17 వ తేదీన యెక్కడో వెళ్ళి యుండెను. తన వయస్సు 19 సం. చావున చావు అనగా కొంచెము కలుపునకు గురైనవాడు. తనకు ముగ్గురు కొంతెము పొడవుగలవలెను. ముఖము కొంచెము కొలకలగుండును. కాపింకబుట్టు, అప్పుడప్పుడు కళ్ళకు జోడుపెట్టుకొను అలవాటుగలదు. పొడవుకొలు, తెల్లపూచతో వెళ్ళెను. ఎవరికైన నుపడెన వెంటనే మనస్సే నిద్రింపవలెనని కొంతవలె గా అతనిని అట్టి తెల్లగొర్రెయొక్కవలెను. తనకు అయ్యోభక్తులు అన్ని ఉండగా యిచ్చెదను, అతనివార తెలిగి నాకు తెలుసే నోకాదు (సామాన్య ప్రాధికారము).

గౌరవనీయ రామారావు
కాబులపేరికరణ. 21-11-28

తెలుగు ఓడ వలము

గతించిన మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యము నాయకరు గారి ఎన్నేటకు చేరిన "కామ్రూ సత్యనారాయణ" అను ముసూరు 250 టన్నులు (అనగా 6000 మూటలు తీసుకొని పోగలదు) గల తెలుగు ఓడను కాకినాడయందు 10-12-1928 తేదీ మధ్యాహ్నం కి గంటలకును, తరువాత వరుసగ 2 దినములును వలమువేసి, 12-వ తేదీ నాటిసాయంత్రము 5 గంటలకు వలముపాట ఖాయపరచబడును. ఇతరవివరములకు ఎక్కికూటరుగారికి వ్రాసిన తెలుగుబడును. డి. శేషగిరిరావు, ఎక్కికూటరు.

ప్రకటన

గన్నవరంతాలూ కా చలివేంద్రపాలెం గ్రామ కాపురమును సీతారాజు వెంకటకృష్ణయ్యగారి దత్తతపుత్రుడు పిచ్చేశ్వరరావు దుర్వయముచేసి ఆయన కుంభకున్న ఋణములు యాచతు దఖలు దస్తావేజు దాఖలా కనవరుస్తూ సదరు బాకీలు తీర్చానించుకు నేవడతో తన భార్య మైనరు వెంకటసుబ్బయ్యకు దఖలు దస్తావేజు వ్రాయించి యచ్చివున్నాడు. ఆయనకు ఇకను ఆస్తి యేమిన్ని లేదు. ఆయనకు బాకీలు ఎవరున్నా పెట్టకూడదు. అట్లు బాకీలు ఇచ్చినరు దఖలు ఆస్తిమీద వైండు కాబాలవు. కొందరు లక్రమ లాభమును పొందవలెనని ప్రతిఫల మాన్యముగా లోగడ తారీఖులతో నోట్లు వ్రాయించికొన దలచినట్లు తెలుస్తుంది అట్టివి దఖలు ఆస్తిమీద వైండు కానేవు. గనుక తెలియపరచడ మైనది.

విశ్రాంతిపాక, } సీతారాజు వెంకటకృష్ణయ్య మైనరు
కంపాడు పోస్టు, } ఆయనకు గార్హియక మేమము
25-11-28. } సీతారాజు కుటుంబరావు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెనులభిము! (పోట్లభిములు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాకలకు ఈమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిశాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములయందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్షు అగ్గులు, మొదలగునానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాలనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ ముగటచేతను పరమహంసక్రియయని చెప్పవచ్చును, ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విశ్రాంతిపాక
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం
పోస్టు నిడుమెల, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

రాజప్రతినిధి వర్కటనము

జెంగలూరు సత్కారములు

(అనాసియేటెడ్ (వెన్)

జెంగలూరు, నవంబరు 27:- రాజప్రతినిధి రీడింగు ప్రభుదంపతులు జెంగలూరు పట్టణములో ఉదయం 8-30 గంటలకు దిగిరి. ఆచట మైనారు రెసిడెంటును, మైనారు కమాండెంట్ జనరలు కళీయను, జెంగలూరు కమాండెంటు కర్నూలు, మైనారు సుప్రీంకోర్టును యెక్కొని సత్కరించిరి. సీమనూర్ జెంగలూరు పట్టణమున పాతలిటి వారు రాజప్రతినిధి సత్కారమునకు సోదగిరి. కబ్బు పాతకనందు జెంగలూరు సివిల్ మిలిటరీస్టేషను మ్యాజిస్ట్రేటుగలవన వారు సత్కారమునకు ముగించిరి.

మధ్యాహ్నము 11-15 గంటలకు రాజప్రతినిధి కొడగు నండి వచ్చి రాయబారములో ప్రసంగించెను. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బాద్లకగారిలో గలసి సామాన్య ప్రదర్శనమునై నిజమించిన మైనారుసంస్థాన ప్రదర్శనకర్తలకు కరిగించిరి.

రెడింగుప్రభు బాద్లక గతించిరి. గలసి కళ్యా యాత్రకువలెన జూచిరి. ఆచట చి. మహమ్మదు ఉస్మాను గారును, అనుప్రతినిధి ముఖ్యులగు ప్రెసిడెంట్ గారును (ప్రభుని సత్కరించి, ఆపరేషనులు జేయునది వార్తలను, వైకుండి కమ్మవారికి మందులొచ్చుకావున జూచిరి. కింద ప్రభుని చాలి మెమోరియలువలెనని బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శన కర్తులకు కరిగించిరి.

మధ్యాహ్నము రెడింగు ప్రభుని శ్రీల క్లబ్బునందు విందగిరించిరి.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరములు

జెంగలూరు సివిల్ మిలిటరీ స్టేషను, మ్యాజిస్ట్రేటు కమిటీ వారి సంగిన సత్కారమునకు ప్రత్యుత్తరము చ్చురు రాజప్రతినిధి, రామ జెంగలూరుకు మొదటిసారి వచ్చి నందులకు వారి సంగిన సత్కారమునకు కందనములకు తమకత్తులునకు రెడింగు ప్రభుని కత్తులను వెల్లిరి. జెంగలూరు భారతరక్షకు ముఖ్యస్థానమునకు చాలమూలమున నుండుటవలన గవర్నరు జనరలు తనయనముటకు వీలులేదు. ఈ అవకాశము ల్లి నందులకు వారికి చాలసంతోషమగుచున్నది. జెంగలూరు సివిల్, మిలిటరీస్టేషను మ్యాజిస్ట్రేటు కమిషను తన కిందనున్న భాగములొక్కమందిని జూచుచున్నట్లుల వారిస్వాగతము తెల్లముజేసెను. వారు వారికిందనున్న పట్టణమును ఆరోగ్యవరముగ జేసి కన్నులు తెల్లించువారికి భారము గలగజేయకుండు అభిప్రది కార్యములు జేయవలెను మంచిదనియు జెప్పి వారుజేసిన పనులను పరిశీలించెదమనియు పరిష్కరింపవలసిన విషయముల వాలో చించెదమనియు రాజప్రతినిధి జెప్పెను. పనిపాటుల జేసికొను వీరువారి పిలికలు. జూలోచించుట వారికిని రెడింగు ప్రభుకిని గూత సంతోషము గ నుండునని వెల్లిరి. సీటింగులై యున్న గవర్నరును అభిప్రది జేయుటకు స్కీమును నిపుణులు జేరి తయారు జేసినట్లు తెలియుచున్నదనియు, దీని వాదరణలో తెల్లముటకు ధన మెక్కువగ కావలసియుండుననియు, అయ్యది అప్రత్యేకమునడి కమ్మ ఆదాయములన జేసుకొనవచ్చుననియు జెల్లిరి.

వారు బ్రిటిషు ఇండియాలోని సంస్కరణ విధానమును నూచించి, అందు కొంత భాగము కావలెనని కోరిరి. ఈ విషయమై వారు యిదివరకు గవర్నరు జనరలుకు 1919లో జెల్లిరి. పరిపాలనయందును ప్రాతినిధ్యము నందును బాధ్యత గల్గియుండ వారిముట రాజప్రతినిధి గారికి యిచ్చమెనే. కాని అప్రత్యేకములొక్కచారిమును ప్రత్యేక రిసిరుఅను కొన్ని కట్టముల నూచించును, అప్రత్యేకము బ్రిటిషు ఇండియాగాదు. భారత సంస్థానభాగమై భారత ప్రభుత్వముకు మిలిటరీ స్టేషనుగనుండుట కీయబడినది. ప్రత్యేకము మైనారు సంస్థానములో భాగముగనండి ప్రత్యేక కారణములచేత ఆభాగమును ప్రత్యేక భారత ప్రభుత్వము చే నియమింపబడిన రెసిడెంటుచేత పాలింపబడుచున్నది. కావున ఆ ప్రత్యేకమును అట్టిక, మెర్సూర్, ఢిల్లీలో వని జెంగలూరువలె బ్రిటిషు ఇండియాభాగమునైనను, పోల్చుటలేదు. ఈ పోటుకు సంబంధించినంతవరకు మాత్రము జెంగలూరులో ప్రాతినిధ్య సిద్ధాంతము వాదరణలో జెల్లి మ్యాజిస్ట్రేటు కమిషను నందు అప్రదికాయలగు యెన్ను కొనబడినసభ్యులు అందుకుటల భారత ప్రభుత్వమువారి తర్ఫీటు జేసిరి. కాని బ్రిటిషు ఇండియా

లో భాగముగాని డ్యుటీజేమునకు తెజనెటివు అనెట్టిలో ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు చాల కష్టములు గలవు. లోకలో అప్రెయిం కమిటీని నియమింప కష్టములు జేర్చును, మరి చేరు విధము గు ప్రభుత్వవిధానములను గలవు. ఇట్టిమిటిని స్థాపించుట కర్మకర్మమై మైనారు దానివలన ప్రయోజనమును జేరు. ఇట్టివిధానము సాధ్యతను అగి హోట్ల పరిశీలించి సాగి విడిచి వెల్లిరి. ఇట్లు జెంగలూరు కట్ట బాద్లకను జేయుటకుమండి, దానియొక్క వ్యాజు, ప్రభుత్వ విధాన, అచరణయొక్క విషయము ఎన్నియను ఆచారములయను.

వ్యాజుపరిపాలనయొక్కమునకు వారు వెల్లిస సంతృప్తి కృతజ్ఞతను నూచించి, విద్యాసౌకర్యముల కృత్తియేవలగజేయును గొనియాడిరి. ఉన్నతవిద్యనై, యశ్వదున్న సెకెడుగడు కాతేజ కృత్తికమును సభిప్రదియై కాని, మైనారు తెల్లకరగ నుండి, విద్యార్థులయొద్దేము ఉన్నతవిద్యనై: బోతువును, అవిషయమైనానికాదకాదు అజూచింపవలయును. మరియొక మారు వారిస్వాగతమునకు సంతోషము జెల్లి అంగిటునుగించిరి, జెంగలూరు సిటి మ్యాజిస్ట్రేటుపాలిటికి ప్రత్యుత్తరము

జెంగలూరు సిటి మ్యాజిస్ట్రేటు కమిషను భుక్తి లా సంగిన సత్కారమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, జెంగలూరునందు వారి సంగిన సత్కారమునకు తమకత్తులను ప్రభుత్వమునకు కందనముల జెల్లిరి. వారు 1887 నుండి యు చారికక పట్టణముకు జెంగలూరుకు నుండగించుటకు సంతోషమగుచున్నదని తెల్లిరి. ఇట్టి జెంగలూరు కట్టి కట్ట 400 సంవత్సరముల క్రింద పునాదిజేరి మంచినరు కట్టయ జేయు నేర్పాటుల జేయుటవలన అభివృద్ధి గాంచెను. ఆ స్థానము రెసిడెన్సీ ముఖ్యస్థానము గ నుండుటచేతనే 18 వ శతాబ్దంతమున వచ్చిన అల్లరులను మార్పును వాడెను. అయ్యది యిప్పుడు మైనారుసంస్థానములో ముఖ్యపట్టణముగ సభి కృత్తిజేదెను. జనసంఖ్య అందుకు, పారిశ్రామికాభివృద్ధి అందుకు భారతరక్షకుండులియితర పట్టణములతో కది సరికొంగుల్లును. ఈ మ్యునిసిపాలిటీ చేయవలసిన వల్లకు, మైనారు మహారాజాగారి కభ్యుత్సాహము ఉదారతవల్లకు, ఆపట్టణమున మంచించి భవము జేర్చెదను. వారు పురాభివృద్ధికి బాధ్యతలను జంప్రదముగ నిర్వహించగలరని కోరిరి.

ఆపట్టణము యొక్క మ్యునిసిపల్ పరిపాలనమునకు మహారాజాప్రభుత్వము ఉత్సాహముతో పోషిడవచ్చును.

కుడకు మరల జెంగలూరుకు వచ్చినందులకు సంతోషమును జెల్లిరి.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్యప్రదర్శనము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు బంపుకర్తులను నుండున రాజప్రతినిధి ఆమనసందర్భమున జెంగలూరులో ప్రదర్శనమున జేర్చుటజేసిరి. అప్రదర్శనకాలము రెంగు ప్రభుదంపతులు నుండగించిరి. అందనులో ప్రదర్శనకాలమున నీయబడినంత స్థలమునజే 1000 చదరపు అడుగులజే ప్రదర్శన మేర్పాటు జేయబడినది. ప్రదర్శనకర్తులయొద్ద మైనారు సంస్థానమునకు విశేష వ్యాపారమునందు గల సౌకర్యములను, మైనారు చిత్రకారుల నిపుణత్వమును జెల్లిరెను. ప్రభుదంపతులు వానిని జూచుచు ముప్పాటిక గంటకాలము గడసి కొన్ని కర్తులను కొనిరి.

ప్రదర్శన కర్తులలో మైనారువందలి లోనావారులన్నియును ముఖ్యముగ ముతకబంగారము, మోంగిసిను, కోములను ప్రదర్శించెను. ఈకర్తుల భుజమై మైనారు ప్రదర్శనమునందు ప్రకటిగాంచినది. మైనారుపోవు ప్యాక్ కరిలో తయారగు కబ్బులు, ముగంధములు ప్రదర్శించబడినది. అసంస్థానమున తయారుకాబడు అదివి ద్రవ్యము అన్నియును ముడిది పెట్టెలతో ప్రదర్శించబడినది. కాఫీ, పలకులు, ప్రత్తి, పొగాకు, విశాఖము, నూనెదినుములు మున్నగునవి. ప్రదర్శించబడినది. కట్టుకయారగు అంతరములన్నియును జూపబడినది. మైనారు పరికరములన్నియును ప్రదర్శనమున జూపబడినది. ప్రభుదంపతులు ఈ ప్రదర్శనమును జూచి చాల కృత్తిజెల్లిరి. రాజప్రతినిధి అచ్చటనుండి రెసిడెన్సీకి మెయిదుమామైగా వదిలిజెల్లిరి.

కన్యకావలెను

ఉత్తమ వుద్వ్యోపరీక్షల నిచ్చి, వెలకు మూడువందల వరు మానముగల యొక 31 సంవత్సరపువైదికి వుద్వ్యోగికి, పాక్షిగమాణమునకు, గౌరవముగ వైదికి సంసారములొకరిన విద్యావైపు నిర్ణయముగల, యెడిగిన కన్యక కావలెను.

అడవు:—సత్యము

౧౦ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడిటరు, పోస్టుకాబు నెం 212, మద్రాసు

నామ చితా నిర్వ
గగగ-గగ-
2232-4-2
గ2-గ2-23.
పూరే వెంకటసుబ్బారావు,
గుంటూరు జిల్లా కంగ్రెసు సంఘము, కావ్యవర్మక గారు.

కార్పొరేషను మూద్రాలయమున కింజీమీనంపుముద్రాద
కొన్ని అచ్చుప్రతులను చేయించి రసి వెనుక కామూద్రాల
యమునకు మేనేజరుగానుండిన బ్యాయిగ్స్ పాలసింగుగారు నుడి
బిలి. (అ. కె.)

గవర్నరు కంటే ఎక్కువ సంపాదించు ఉద్యోగులు

హెచ్చుపెంచులను హెచ్చు అల్ల వెన్నులను గోరుట

వైద్యశాఖవారి సాక్ష్యము

రాయలుకుమారుని విచారణ

(అ. పా. సెప్టెంబరు)

అలహాబాదు, నవంబరు 28. — ఈ దినము 10 x 80 ని" లకు కమిషనువారు వి. ఎం. ఎన్. కాఖాధికారి యగు కర్నూలు డివిజను గారిని కరీషిం చేయటము ప్రారంభించిరి. శ్రీమదుపాధ్యక్షుల మొదలుగా తాను వెలుపునూనలు, రెండు అధికారుల ఆమోదమును బడసెననియు, సంగ్రామములను ఇతర కారణములను వి. ఎం. ఎన్. కాఖాయందు సాక్ష్యమునకు భంగము గలిగెననియు, తగినంతమంది శ్రీ శ్రీ అధ్యక్షులు ముందు రాకపోవుటచే ఇట్లుగ నున్నదనియు దెన్నుగాన నుడిచిరి.

శ్రీమదుపాధ్యక్షులు: — వారల్లు ముందు రాకపోవుట కారణమేమి?

దెన్నుగాన: — వెన్నులు చాలా పోవుటయే ముఖ్య కారణము. ముప్పవత్సరములు సేవయొసర్చిన తరువాత సంత 600 నవరంబు వెన్ను అవసరమైతి శ్రీ శ్రీ వారికి హాస్యస్వముగ నుడును.

శ్రీమదుపాధ్యక్షులు: — (లిటిమ సార్వభౌముడు తమకు పూచీనొసగ విలె సని సర్వకులవారు గోరుచున్నార. ఈ నూనకయొక్క అర్థమును వారు గ్రహించిరా? లిటిమ సార్వభౌములయొక్క భారత క్యాబరెట్టుయొక్క పూచీలో సెన్సర షను లేదు. సార్వభౌములకు ఈ దినమున దాము గానించిన కాన్సు మను రేపు తిరిగి మార్పులరు. ఇంతకంటే దృఢమగు పూచీని మారూపించిరా?

కర్నూలు దెన్నుగాన: — ఈ పూచీలకు బదులు వెన్నులను వేతనములతో గలిపి ఇచ్చుచుండుట మంచి పద్ధతి.

శ్రీమదుపాధ్యక్షులు: — అట్టిపద్ధతి నవలభించునదే, ధనము వెన్ను భర్యవెట్టినదియు నిర్ణయించుటలో ప్రభుత్వమువారికి జ్యోతి ముండవలెన.

దెన్నుగాన: — అవును. (శ్రీమదుపాధ్యక్షుల మొదలు నును) రూపాయి వెల తగ్గి పోవుటయే సర్వకులవారి కష్టములకు కారణము. నిరాదరణ మేమనెనను కారణముగాను.

సర్జనుల ఆదాయము - వ్యయము

శ్రీమదుపాధ్యక్షులు: — కొన్ని ప్రదేశములలో సివిలు సర్జనులు ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేసికొనుచున్నారు. ఉద్యోగుల ఆయత్నముల వెలుపు పట్టిలో గమనరహితమే.

కర్నూలు దెన్నుగాన: — సంగ్రామము: కు పూర్వము అధికారులలో నూటికి 96 గురకు ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేయింట్లు లేకనేయుండెను. మిగిలిన కల్లులో ఒక్కరుమాత్రము ప్రైవేటు ప్రాక్టీసులో వెక్కిరి ధనమును సంపాదించియుండును. కలకత్తా, బొంబే పట్టణములలో సివిలు సర్జనులకు గవర్నరుతో సమానమగు సంపాదన యుండును. (నవ్వు).

బానుగాన: — సర్జనులకు గల కష్టములకావ్యము లేక పోకచే, అంత ఆదాయము వారు తమ వ్యయమునకు సరిచుచుకొనకపోవుచున్నారు. (నవ్వు).

కర్నూలు దెన్నుగాన: — లేదు. కలకత్తాలో వోక్ ప్రాక్టీస్ వ్యవస్థ తల 10 వేలను సంపాదించును. అందు లి వేలను అతడు తన ప్రాక్టీసుకొరకు వెచ్చింపవలసి యున్నది.

శ్రీమదుపాధ్యక్షులు: — వివాహితులకు అధికారుల కొనసాగుట సాకర్యములను గురించి మీరు చెలిపిన విషయములు విచారణ యోగ్యముగ నున్నవి. వి. ఎం. ఎన్. అధికారులు అభివృద్ధి ప్రదేశములలో యూరపియను మిషనరీ వైద్యవైద్యోగ్యులను, యూరపియను అధికారులకు సహాయ మొనర్చుటకు నియమించుటయు నను నూననను ఇదివరకే స్థానిక ప్రభుత్వమువారు విచారించి నిరూపించిరి గదా?

కర్నూలు దెన్నుగాన: — తన నూననను బలవరచుచు, రైల్వే మిషనరీ డాక్టర్లకు ఉత్తమముగ అనుభవము గలదనియు, యూరపియను అధికారులకు వైద్యసహాయ మొనర్చుటనీవని వీరిని గోరిన

యెడల నిరాకరింపరనియు నుడిచెను. శర్ రెజిస్ట్రార్లు (కావట, బానుగాన) ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ మొదలుగా, తమ కుమితముగ వైద్యసహాయము గానలెను యూరపియను అధికారుల కొరెలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినందున, తమ సర్వకులవారి కార్యమును నిర్వహించుట కంగీకరింపరనియు, కాని అందులకు ప్రభుత్వమువారు గాని, సహాయము పొందినవారు గాని తమ సర్వకుల వారి కదముగ కొంత అల్లవెన్ను నొసగవలెననియు, లక్షవంటి ప్రదేశములలో నిట్టి కార్యభారము చాల అధికముగ నుండుననెను. కాని ఉచితముగా వైద్యసహాయ మొనర్చుటకేరచ్చిం యెడల కష్ట క్రింబంధములకు వ్యవహారములు చాలా యుండును. ఒక చిన్న యుదాహరణము. ఒక మిలిటరీ షేజనులో వోక్ ప్రాక్టీసీ కారి ఒక శ్రీమతి దినమునకు వదిపర్యాయము పిలువబడె దునాడు. (నవ్వు) పెన్నులిట్లును బాచుటకు ఒక అధికారు లకు ప్రయాణపు ఖర్చు నొసగవలెను.

ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు

బానుగాన: — ప్రభుత్వ మొదలుగా దెన్నుగా రిట్లు నుడిచిరి. యూరపియను డాక్టర్లు వేతనములవలన కంటే ప్రైవేటు ప్రాక్టీసునందు యూరపియను రోగులనుండియు భారతీయ రోగులనుండియు, చాల ఆదాయమును సంపాదించును. షీజా పుచ్చుకొనుటగా, భారతీయ యూరపియను విధేయము లెవ్వరయ్యు లేవు. (నవరంబు గారికి ప్రభుత్వ మొదలుగా) అంగజేతమునందలి కా పుత్రికల కిచ్చువలెను గలిపి సుమారు 600 నవరంబు నంప వలసి యున్నది.

నవరంబుగాన: — కదారుల వెల లభింపకుటచే వేతనముల కధిక మొనర్చుట నవియు, వెల లభింపకుటకు, దిగు మతి సదార్థములపై పన్నును హెచ్చుచేయుట కారణమనియు మీ వాతములములో చెలిపితిరి. మీరు వినియుచున్న పన్ను లకు, లక్షకులందలి లోటులే కారణము. ప్రస్తుతమే ఇట్లు డగా ఉద్యోగశాఖలవారు ఇచ్చిన వేతనముల హెచ్చుచేయ గోరు నెడల, ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రసర్వముల నూడ హెచ్చుచేయ వలసి వచ్చును. (నవ్వు) ఈ జప్తునందలి పరిశీలుటకును, ఈ దేశము లోని పరిశీలుటకును చాల భేదముగలదు. అటుచే ఈ దేశము లోని వేతనములు వెన్నులు మొదలుగా వానిని, ఈ జప్తులోని వాని తో పోల్చుట సరిగాదు.

దెన్నుగాన: — విరమించుకొనిన అధికారి కెట్టి భేదమును లేదు. ఉద్యోగము నడచుకొనుటవలన గలిగిన నష్టములకు పరిహారము నొసగింపవలెను. (శర్ సిరిల్ బాస్కెనుగారికి ప్రభుత్వ మొదలుగా) విరమించుకొనిన డాక్టర్ల ఖర్చు, ఇతరుల ఖర్చుకంటే కొంచ ము తక్కువగానే యున్నది. దేశములో వారికి కొంత విలువగలదు.

శర్ సిరిల్ బాస్కెనుగాన: — యూరపియను సర్జను లున్న ప్రదేశములలో యూరపియను అధికారులను నియమించు వలె సని మీరు నూనించితిరి. యూరపియను వైద్యవైద్యోగి యున్న ప్రదేశమునకే మిగిలిన అధికారులను నియమించుచుండు ను హామీవారిట్లు గలవు.

బానుగాన: — అంగజేతమున శ్రీమతి వివాహమునకు చాల కష్టసాధ్యము. అందుచే అధికారుల అవివాహితలైన పుత్రికల భారము చాలకాలమునకు భారతదేశము వైస పడుచు గదా?

కర్నూలు దెన్నుగాన: — అధికారి పనిలోనెన్ను పును మాత్రమే ఆ భారము భారతదేశముపై బడును.

నవరంబుగాన: — గార్లు సైనికశాఖ, వి. ఎం. ఎన్. అధికారులను వదలుట కంగీకరించుట లేదని సాక్షి నడిచిన విషయమును గురించి నుడువును భారత కార్యదర్శియొక్క గాని, ఈ దేశము నందలి అధికారులయొక్క గాని యాజమాన్యముకింద సివిలు మెడికలు డిపార్టుమెంటుకు గాని, సివిలు శాఖలకొరకును, అక సార్వత్రుగ గల్లు సైనికావశ్యకతలకొరకును తెలిపిరి. నులు రిజిస్ట్రారు గాని, ఏర్పాటుచేయుటకు గురించి ప్రశ్నించితి.

సాక్షి: — ఇట్టి అధికారులకు సైనికావశ్యకతల గురించి తగు అనుభవ ముండవలదు. గల సంగ్రామమును ముగించు అగ్గ శాఖలలోని అధికారులు చాల ఉపయోగపడిరి. వ్యాధులు గా మండ నొనర్చుటలో వీర చాలతోడ్పడిరి. కాని సివిలు ప్రాక్టీషనులతో వ్యవహరిండుట దుస్సాధ్య మయ్యెను. (నవ్వు)

ప్రొఫెసరు కుష్ణండు: — సరిహద్దు ప్రాంతసంగ్రామముల కంటి సంగ్రామములకు పూర్తిగా సివిలు మెడికలు సర్వకుల నొకవారిని సాగించుటకు భంగము గలిగెనా?

సా: — సరిహద్దు సంగ్రామములకు వైద్యవైద్యోగు లెవ్వరును ప్రత్యేకింపబడలేదు.

వ్యవసాయ శాఖవారి సాక్ష్యము
రిజిస్ట్రారు కుమారు నింకను సాక్ష్య మొనరుచు
రు 1800-100-2000 ల ప్రేమను సెల్వ నవనగా వింకరలయ
ననియు కాఖాధికారి యొక్క వేతనములను, విద్యాశాఖాధికారి ఇటలేకాల ఫీచురన్న రేటులను వేతనములలో నూన మొదల
కులయుననియు నుడిచెను.

వెన్నులు ఇంగ్లీషునాణెములలో గోరుటకు
కారణము

శ్రీ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ మొదలుగా రిజిస్ట్రారు గారిట్లు నుడిచిరి. రూపాయి నాణెముల యొక్క విలువ తగ్గిపోవుటకు వీలు గలదను భయమునూగ్రహింపే వెన్నులు (లిటిమ సర్వభౌముల వాడుకలోనుండలెని గోరుటకు కారణము (బానుగారికి ప్రభుత్వ మొదలుగా) సర్వకులతోని అన్నలైనవారు భూస్వాములు తరగ తినుండియు వ్యవసాయకుల తింగ తినుండియు చాలకలకు వచ్చి చుండురు.

20 సంవత్సరాల పంపూర్ణముగ భారతీయులకు
మొనర్చ వలెను

భారతీయోద్యోగుల తీపున మాయాదానుగాన సాక్ష్య మొదలుగా వ్యవసాయశాఖకు ప్రత్యేక శాఖ నొనర్చవలెననియు 20 వత్సరములలో నీ శాఖ సంపూర్ణముగ భారతీయులకు మొనర్చ బడవని యాశించుచుంటినియు నుడిచెను. విదేశములందు విద్య నభ్యసించిన భారతీయోద్యోగులకు యూరపియను అధికారుల తో సమానమగు వేతనము నొసగ వలె ననియు, కాని అల్ల వెన్ను వోషు వక్కనలేదనియు నుడిచెను. భారత దేశము నుండి రిక్రూటు చేయబడు భారతీయులలో రెండు శాఖలను ఏర్పరుంపవలెననియు, ఒకటి కుమితము శాఖను మరయొకటి రాష్ట్రీయశాఖను నొనర్చవలెననియు, మిగిలిన విషయములలో రిజిస్ట్రారుగారి యభిప్రాయములతో వేకేధనించుచుంటినియు విదేశములందు విద్యనభ్యసించిన భారతీయులకు హెచ్చుచేతముల నుడిచెను గూడ కొంచుండిరనియు నుడిచెను.

నవరంబుగాన: — విదేశములకు విని ఎక్కువ ధనమును వెచ్చించి వచ్చిండుట కట్టి భారతీయులకు ఎక్కువ వేతనముల ద్వారాను మంచి యోద్యోగముల ద్వారాను తగు ప్రతిఫలము గలదు.

బానుగాన: — భారతదేశములో రిక్రూటు చేయబడిన భారతీయులకే ఎక్కువ వీర్యగలవు.

నవరంబుగాన: — ప్రభుత్వము సహాయము భారతీయులు వలెననియు మీరు గోరునది?

సాక్షి ఈ నూనన కంగీకరించెను. కమిషనువారు రంకట అల్పవారములకు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

రహస్యవిచారణ

అలహాబాదు, నవంబరు 28. — రాయలు కమిషనువారు ఫలహారానంతరము తిరిగి సమావేశమై 10 x 80 ప్రభుత్వమువారి సివిలు వెల్వెర్లీ అడ్వైజరీ కు కెన్వెస్ ఎఫ్. సి. సిక్కింగారిని రహస్యముగ విచారించిరి. వీరిసాక్ష్యము స్వస్థకాలములో ముగి సెను. తమశాఖవారి తరపున, ఇండియన్ సివిలు వెల్వెర్లీ అధికారుల సంఘమువారు, తమవారి విషయము చెలిపెనరని సిక్కి గాడు కమిషనువారికి చెలిపిట్లు తెలియుచున్నది.

* * *
అలహాబాదులో విచారణ ముగియుట

అలహాబాదు, నవంబరు 27. — కుక్కవారమున, కమిషను ముగి గవర్నరుతో ఇష్టాప్రీతి సంపదించురు తరువాత దేశి యంగపభ్యు డను మహమ్మదాబాదు శాఖతో పుషదించి అసానుగీనంబు బంకులు చేరి బొంబాయికిరెగెన.

శ్రీయుత సి. దొరసామయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. య.

తిరుపతిలో సన్యాసప్రదర్శనము

తిరుపతి శ్రీమద్వైది కలసభవారు డిశంబరు వెల 2 క తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీమహామే వ్రాన్యాము హా టులో తెనుగున శ్రీకృష్ణజన మను వాటకమును భారతశాఖవర లెన్ని శోసబడిన శ్రీయుత సి. దొరసామయ్యంగారు వారి గౌరవార్థము ద్వివర్ణించెనరని ఆసభ కార్యదర్శి మో. వరదానాథి వి. ఏ. వి. ఏల్. గారు మాకు వ్రాసిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

పాదము

(స్వకీయవిశేషం)

నూతన కావనసభ్యుల కారిత్యము

[illegible]

విష్ణుడు జల్లుడు శ్రీకృష్ణునిలాన సభివారు గానుదాసు
రసభక్తి విజయముఁదలి కొన్ని అంశములను ప్రహసించిరి.
అంధ్రనాటికళా విభాగమున ప్రఖ్యాతి గాంచినవారును, సభా
స్వతులునగు శ్రీయుతులు పర్యవర్తి రామచంద్రారెడ్డిగారు
కొలీరువాను, 'దుర్గాదాసు' భూమికల ధరించి తమ గాన, నా
ట్య, కళానైపుణ్యములచక్కఁజూపిరి. ఈమండల రెడ్డివములు
శ్రీయుత పర్యవర్తి రామచంద్రారెడ్డిగారి కొక స్వర్ణఃక
రాజు పారితోషికముగ నప్పించిరి. శ్రీయుత గునుపాటి యా
శాచిరెడ్డిగారు, స్వర్ణఃకరాజును రామచంద్రారెడ్డిగారి కొసం
గుతు, పూర్వము రెడ్డిగారు అంధ్రరాజ్యము నేతాళమున,
పర్యవర్తిలను పోషించి ప్రోత్సహించు చుండిరియు, యారీతన నే
యింపారు ఈ మండల రెడ్డిసభమువారు కనుపలజూలై, నాట
కలకళా కదంబముఁ దెచ్చుదు ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీ రామచం
ద్రారెడ్డిగారి గౌరవిం ది ప్రోత్సహింప నెఱచిరియు తెలిపిరి.
శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారును, రెడ్డిసభమువారు తమకొసంగిన
గౌరవమునకు వందనము లప్పించిరి. తాముసభను స్థాపించిన నాట
మండియు నెన్నియో ధర్మకార్యములై నాటకముల ప్రదర్శించి,
మహిమను చేయుచుంటిమనియు, ఇంకను యిట్టి కార్యములకు
తోడ్పడుటకు సభివారు సిద్ధముగ నున్నారనియు తెలిపిరి. సభ
తి ఖుంటుకు ముగిసినది.

నూజివీడు

(2వ విశేషాధికముఁడి)

నవంబరు ౨౫:- నుమారు మూడు మాసముల క్రిందట (ప్రాఫె
రెట్ లిమ్మి) నారాయణగారు తమకం వెనీతో మాగ్రామమునిచ్చేసి
యూన్నారు. అనివార్యములకు తొన్ని కారణములచే వారప్పుడు
వర్క్సునుచేటలను జూపలేదు. నాలుగుదినముల నుండియు బ్రద
ర్భులు ప్రదర్శింపుచున్నారు. (ప్రాఫె) నరుగారికి నుమా రితిచది
య్యాలుచిర్చియు అందెవచ్చును. ఇంత లేదబాయమున వారిని
చ్చేడి వను లత్యద్భుతములు, పిడికిటిహోటుతో నినున గొలుగును
ద్రుంపఁగలుగుదురు. ఈసందర్భమున ఛక్రీ రామసింగుగారు తా
మిచ్చిన గొలుగును తెల్పింపినవో బంగారు పరికరమును బహుమా
నము చేతుచుని చుక్కటింప గాచానిని వారు పిడికిటిహోటుతో
తొంది పరికరమును స్వీకరించిరి. పీరు మిక్కిలి బలాఘ్నము, పీరు
చేయు మిగిలిన కార్యములకు అద్భుతములంటి.

కొవ్వూరు

(ఒక విశేషం)

కానుమిల్లి పర్వారాయుడుగారికి పన్నానము

కవచము 28:—కృష్ణావలూపకమున కాననభరణము
 కొనబడిన కామమిల్లి సర్వారాయుడు దియే, విజిత్, గారిగో
 రవాగ్రము తాలూకాబోర్డు సభ్యులును, రైతుప్రముఖులునును
 శ్రీయ్యత అల్లూరి నూరన్న గార తల్పూరసంపదగావించిరి. ఉ
 ద్యోగియులును అనుద్యోగి యులును కలుపుకు వచ్చుచేసిరి. తా
 కాండలి వివిధ ప్రాంతములనుండి రైతుప్రముఖులు కలుపుకు
 విచ్చేసిరి. శ్రీయ్యత అల్లూరిపదవలభిశర్మగారు (ప్రేమరు) సమా
 నోమన కధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు సర్వారాయుడుగూ
 నెమ్మకొనినందుకు ఓటర్లుఃభవించిరి సర్వారాయుడుగారిని (స
 ర్యక్షముగావెరిగి వారిసహవాససభలకును పొందినవారియెదు
 ట తాను సర్వారాయుడుగారి శుభములను పులింపిన, వర్తమా
 నేయగోరి ఇంగ్లండు నేలబొద్దులీసికొని పోయినట్లుండునని చెప్పి
 రి. శ్రీయ్యత మాట్లాడు వెంకటకృష్ణయ్యగారు అభినందనపత్ర
 మాలం బదివిరి. శ్రీపాద పేరికాశ్రమి గారు బి. యే. యార్. టి.
 సర్వారాయుడుగారి కాంక్షిస్వభావమునుగూర్చియు నిరావంపర
 జీవితమును గూర్చియు చూపుటించి ప్రదేశవారిద్రవ్యమును దీప్త
 యర్జింపవేసిరి. సర్వారాయుడుగారు ప్రత్యక్షరమిచ్చుచు తా
 ము ప్రజాపతినిధిగా కాననసభలకు బోవుమంటిమనియు (ప్రజల
 యభిప్రాయములను సభలో తెలియచ్చుట తమధర్మమనియు) రై
 తుసంఘము లేర్పడుట ముచితమనియు కాననసభయందు వెమ్మ
 రాజశేఖరశ్రుతులు ౫ల వనియు వానియు ద్వేషములు తమకు
 పూర్తిగా తెలియవనియు స్వయముగా తెలిసికొనవలయు తా మే
 వత్తుమున జేరుటకు వీలులేదని జన్మిగువత్తుమున, కుంభులరియ్యమ
 కవిమయమున చీలికలిగినదియు చెప్పిరి. అధ్యక్షులు అంతో
 పశ్యానమున కుంభులరియ్యమనకై పోరాడువత్తుములు డబ్బుకొన
 వు నిలపించుచున్న వత్తుము లియు జేశక్రేతమునకు వలయు
 త్యాగము కైన్యమును మాఖలిగి అవసరమైన నిర్బంధముల
 నైయు స్వీకరింప సంసిద్ధముగా నున్న వత్తుము స్వరాజ్యపక్ష
 మొకటియే ౫లదనియు సర్వారాయుడుగా తీవ్రముతో ప్రత్య
 క్తముగా వేరకపోయినను వారిప్రతిజ్ఞములకు తోడ్పడి, ప్రజా
 భివృద్ధికి నుపరియోజియవలయు స్వర్వవిధములతోడ్పడిన సర్వా
 రాయుడుగారి సభ్యత్వము మూడు తక్కినములే గాక వారిజీత
 కాలమంతయు నుండుననియు వారికారము నలంకరించుచున్న
 పూలదండలు కర్పూర దండలు సర్వకాలము వారిని పీడకుండ
 నుండునని చెప్పిరి. జం. ప. కృష్ణారావుగారు బి. యే. విజిత్,
 ఆకేధిని అధ్యక్షుసభకు నూర్చు గాకరిని పందనము లర్పించిరి.

యూనియన్ బోర్డు వ్యాపారము.

యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులను కానుమిల్లి సర్పా
 రాయుడు గారు తమ పదవికి రక్షణమా పోషిరి. కంఠయజ్ఞిని
 అందరాయుడు గారు ప్రస్తుతము అధ్యక్షుని పని మాయచూపా
 డ. యూనియన్ క్యాపానులు కానాటికి కలవరమునకును
 చర్చకును కారణము లగుచున్నవి. విశేషసామ్యవ్యయముకలది
 వేయించిన కొత్తకోర్డు రెడలులలోనే పాతకోర్డుకన్న దున్నీ
 తికి వచ్చినది. గ్రామపాలకుద్వయ విషయమున యూనియన్
 బోర్డుకారి ఆరోగ్యకరకీలకాధికారిని తిగిగట్టగైకొనుటలేదు.
 యూనియను పన్నులను సమాజచేయటలో కొన్ని నెలలు
 ఆకర్షణహీనది యిప్పుడు మొత్తము నంతయు నొకసారి కనూ
 జచేయటకు యత్నించు యత్నములవలన సామాన్యులకు కష్ట
 ముగానున్నది. ఇండ్ల కన్నులను తగ్గించుటవలన యూనియన్
 బోర్డు రాబడి వేయూహ్యములు తగ్గెను. అందువలన ప్రజలకు
 సంబంధించిన కార్యములకు భవళా పయవాటిల్లవలెందే జేయుటకు
 కొంతనిట్టించిని తగ్గించుటకు 27-10-28 జరిగిన సభయం దామో
 దించి బిల్ కలెక్టరు గుమాస్తా పనులొకరేయడ వచ్చునని తీర్
 కలెక్టరును కానిటరీ మేష్ట్రుని తొలగించుటకు తీర్మానించిరి. నవం
 బరునెలనుండి బిల్ కలెక్టరును కానిటరీ మేష్ట్రుయు పంజుడి
 తొలగించబడిరి. ఎవరి కలహ ప్రోత్సాహములవలన సభ్యులలో
 కొందరి ఆభిప్రాయములు మారెనో తెలియదు. ఎటులైన నేమి
 బిల్ కలెక్టరు నియామకమును గూర్చి యోచించుటకు 19-11-28
 ప్రత్యేకసమావేశము గావించబడినది. విశుగురు సభ్యులుమాత్ర
 మే హాజరైరి. గుమాస్తా బిల్ కలెక్టరు పనుల నొకరేయవచ్చు
 నని కొందరు సభ్యులు చెప్పినప్పటికిని తుదకు బిల్ కలెక్టరు తిగి
 నియమించుటకు తీర్మానించిరి. ఒకమాటు గావించబడిన తీర్మాన
 మును మూడు నెలలవరకు రద్దు చేయటకు వీలులేదని నిబంధన
 యందు స్పష్టముగా నుండగా 27-10-28 న చేసిన తీర్మానమును
 19-11-28 న రద్దుచేయటకు సభ్యు లెట్లు సాహసించిరో తె

కష్టాజ్ఞా బోధనభ

(సర్వాప్తరం విశేషిస్తుంది)

కాకాచీరాధి కాయదండగారును తెలంగాణ లాఠీబెడంగు.

నరసింహ 25:— ఈవిషయమై స్వబాబ్బ కృష్ణావధిక మొద
తని కేవలము శ్రీ చిక్కాని బాలాచీరావు నాయుడుగారి
వ్యవహారపు కలహమును బాంధవముల నడవనలంపడకు ఏమ
నిన్న విషయమే, అదిగాక గతకర్మ మెటువారు బాలాచీరావు
నాయుడుగారిని స్వేమల్ మీటింగు లక్షణం పెట్టుకొనిదిగా
తిర్రువునవలెనీ విషయముమాత్రా ఎవరనుచు, ఆ స్వేమల్
మీటింగు నిన్న సాయంకాల నాలుగుగంటలకు ఏర్పాటు చేయ
బడినది గాని సరిగా 4:30 గంటలకు ప్రారంభింపబడినది. ఇంత
వరకు అలాగ పన్నెండు గంటలు మొదలు 3:30 గంటల వరకు
శ్రీ బాలాచీరావు నాయుడుగారు సామాన్యమీటింగును జరిపిరి.
ఇంతవరకు సుమారు 500 మంది ప్రజలు స్వేమలు మీటింగువరకు
కనిపెట్టుకొని యుండిరి. సామాన్యగత బరిగే వలూ క్రిక్కిరిసి
చునున్నట్లు కదలాటకు వీలులేకుండెను. ఇంతమంది ప్రజలకు కా
వలసినవిషయములూ శ్రీ బాలాచీరావు నాయుడుగారి ప్రకటన
కార్యముక్కు గౌరవధర్మము ఇవిదీయెందు సందర్భములూ మొ
బ్బడు పూర్తిగా అశోభ స్వేమల్ మీటింగుక్రింద జనియొగ
తర్పకపోవుట నాయుడుగారికి మరింత బాటు కలిగించినదని
చెప్పుక తప్పదు. ఈ స్వేమల్ మీటింగుకు ఆపాధ్యక్షుడు అన్య
ములగా నుండెను. ప్రస్తుతపు బోర్డు మొత్తము 47 మందివరకు
45 రు సభ్యులు హాజరై, స్వేమల్ మీటింగులూ నాలుగుతీరా

సమూహ పట్టబడినది. అందులో రెండుతీర్మానములు (1) మోటారు లోలనుగురించిని (2) కొడు పెట్రోలియం సంఘం గాన పట్టకాలపు కల్పనలపై నొప్పుకొనబడు గురించినిని పూర్తిగా ఆలోచించి బోర్డుకు వచ్చునట్లైనదేమో తీర్మానించబడుటకు ఉప సంఘముల సేర్పరుచుట అయియున్నది. మూడవ తీర్మానము శ్రీ బాలాజీరావు నాయకుగారి చర్య నిందార్జనమైనదనిని నాయకుగారియందు బోర్డుకునమ్మకము కలిగిపోయినదని తెలియ పడుటకై యున్నది. నాల్గవది ఇంకొకసంబంధము గాని విచారణకు రాలేదు. ఇందులో మొదటి తీర్మానము శ్రీ కామరాజు వెంకటదానయ్యగారికి ఉపపాదించబడినది. మొట్టమొదట 2 నాలుగున్నర టన్నుల బరువు మోసే మోటారులోలను బోర్డు కొనవలసిన తీర్మానముగురించిని రెండువారే బోర్డువారి అనుమతి లేనిదే 2 రెండుటన్నుల మోటారులోలను కొనుటనుగురించిని ఆ కొనుటలో డిసెంబరు 17 వ తేదీన కంపెనీకు ఈకలానుల కొరకు ప్రాసె 21 వ తేదీన పైన్నరు కంపెనీకి ఆర్డరు ఇచ్చుటను గురించిని చెప్పి బోర్డుకు ఇందునట్లొప్పునకలిగించినాడు. కావున ఈ విషయమై ఉపసంఘము నొకదానిని యేర్పాటుచేసి తప్పిల్లు కనుగొనరలెనది ఉపపాదకులు నుడిచిరి. అందుపై చర్య తీర్పు కాలము జరిగినది. ఆసోకములు మూడవ పాన్సునాగం. ట్రైను మానేలేదు. ఈ సమయములో శ్రీ కెడింబి హనుమంతరావు తంతులు గారు లేచి చమత్కారముగా ప్రెసిడెంటుగారిచర్యను గూర్చి విచారించుటకు ప్రైమాఫేసి కేసు యేర్పడినట్లున్న ఉప సంఘముల సేర్పరచవలెననిని అందఱు నచ్చేలాను చెప్పిరి. వారు పెద్దలు. నాకనున్న చాలా జ్ఞానసంపన్నులగుటం జేసిని ఇకరే మెంబర్లందరు వారియందు గౌరవాధికతకు నుంచుటచేర వారిమాటలు ముఖ్యముగా వాటిని బట్టకదేను. అందుపై బోర్డు వారు ఏకగ్రీవముగా ప్రెసిడెంటువిషయములను గూర్చి పూర్తిగా విచారణచేసి బోర్డువారికి రిపోర్టుచేయవలసినదిగా చెప్పుచు ఉప సంఘమునొకదానిని ఏర్పరచిరి. ఈఉపసంఘమునకు తొమ్మిండు గురు ఖర్చుల నుంచిరి. అందులో శ్రీ కెడింబి హనుమంతరావు గారున్న సోమంచి కితారామయ్యగారున్న కోశలమూడి గోపాలయ్యయ్యగారున్న ఇద్దరున్నాటి నరిసింహంగారున్న మీర్జాపురిం రాజుగారున్న మొదలువా చుండిరి. శ్రీకణ్డ మన్నాటి నరిసింహంగారికి ఆహ్వానములనుగోపేర్పరచుటమొదలు తీర్మానము అనుగ్రహించినరావునాయకుగారి ప్రకటన నిందార్జన మైనదనిని వ్యాయంను నమ్మకము కలిగిపోయినదనిని చెప్పే తీర్మానము ప్రస్తుతము నిలుపుదేయడ మైంది. సభ ముగియునప్పు డీ రాత్రి 8 గంటలయింది.

యదు. నిరీక్షణమైన నైను నరిగా గుర్తించి కృష్ణవారింకతుండులు
విచారకరులు. సభ్యులలో వ్యాజివాదులు కొందరు కలరు. వీరి
లో వాకరు సభకు హాజరైరి. వీరు ప్రశ్నయుగా నిబంధనకు
వ్యతిరేకముగా కార్యములు జరుగుయిందే తెలుపరకుండినో తెలి
యదు. బోర్డుకు సామ్యులేక ప్రవేశియొగ కార్యముల చేయబాల
కున్నప్పటిలో ఇదిలేకుండి గుమాస్తాను కార్యస్థానమున నున్నంత
పెద్ద కాలదివసికే కేరొక చిరకలెక్టరు నియమించి సామ్య
కర్తవ్యముగా ఖర్చుపెట్టుట సభ్యులకు పాడిగాదు. యూనియన్
హోదాసామ్యులపనుసామ్యులకుటగాని సభ్యుల యనుప్రహమునకు
పాత్రులైన మిగిలెదరు ఉజ్జ్వలంబు రక్షణ కేంద్రతనని సభ్యులు
నుండురు గాక.

విశ్రాంతి మార్గం వెలుమరివనవల్లను అప్పు సీరియస్ కా
కాక ఏవంటిని కామెంట్స్ చేస్తున్నారు కాస్తా వ్యాపారమాను
భారత జేతమాను (వల్లం) అంటున్న బలవత్ మాటను, దీనివల్ల
ఉత్తర తీరం మాటలు బలవత్ దిద్దు.

బొంబాయి యూనివర్సిటీ ను వర్తక సంఘమువారు

ఉక్కునకు రక్షణపద్ధతి సంగీకరించుట

టూరీపుబ్లికేషన్ విచారణ

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్యము)

బొంబాయి, నవం 28:- ఉక్కు ఇనుము దిగుమతులన్నిటికీ వైసకు నూటికి 38 1/2 చొప్పున ముంబాయి విధించుటకు భారత దేశ సంపద అభివృద్ధిని దులుకునూరు, కనుకు జనుకు" ఈ దినమున బొంబాయి (యునైటెడ్) వాణిజ్యసంఘమువారు టూరీపుబ్లికేషన్ ఎదుట దాఖలు చేసిన ప్రాతిపదికలనుబట్టి ఇదియే సారాంశము. విన వృత్తికిని కొలదిగ రక్షణము నొసగి జాగ్రత్తగా ఆచరణలో పెట్టినయెడల దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడగలదనియు, ఆట్టిదానిని భరించుటకు సంఘమువారు సంగీతము చేసిరి. భారతదేశమునందలి జ్వలనసామర్థ్య శక్తిని దేశమునకు, ఉక్కు ఇనుము పరిశ్రమ అంత ముఖ్యమైనది గాదనియు, వినను ఇట్టి స్వచ్ఛందములు దేశము పరిశ్రమకు కొంత కనకము మొనర్చు గల్గుననియు, ఈలోగా భారతీయులు పరిశ్రమలో రియాయ జేయబడ వచ్చుననియు చెలిసిరి.

ఉక్కుపరిశ్రమవలన దేశమునకు గల్గు లాభము తరువాత సంఘమువారు రిట్లు చెలిసిరి "ఉక్కు ఇనుము పరిశ్రమ అభివృద్ధిని దులుకునూరు దేశమునకు చాలబలముగ నుండును సంగ్రామసమయమున మెంజుటోమియో యందలి సైనికులకు గావలసిన పరికరము లన్నిటిని తాతా కంపెనీవారు నర ఫరాజేనీ చాల సహాయమున చేసెను"

స్వల్పముగ రక్షణ సంగీకరించుట 38 1/2 చొప్పున రక్షణము నొసగుటవలన దేశమునకు గావలసిన ఉక్కును సులభముగా వ్యాపారమంతయును దేశీయ పరిశ్రమలవారి చేతులలో పడును. అందువలన వారు భరలను పోషించెదరు. అంతియగాక పాచ్చురక్షణముల విధించుటకు రైల్వేకంపెనీ వారు తమ కేటకు పోషించెదరు. చతుర భరలకు, త్వరితముగ బలముగాదా జేయు వివిధదేశములందు వస్తువులను కొనుదెట్టి వెంటనే అగిపోవును. ఇందువలన వస్తువులు వెంటనే దొరుకుట దుర్లభమగును. భారతీయు రైల్వేలలో త్వరితముగ సామానును ఒకవోటునుండి మరొక వోటుకు కేర్పరచువు. దేశీయ పరిశ్రమభివృద్ధికి కొంత గాను కొన్ని నిశ్చయమునకు మూత్రము స్వల్పముగ రక్షణము నొసగవచ్చు" ఇట్టి రక్షణము, పాచ్చు దిగుమతులనుండునూ రూపమునకై యుండవలెనను నియమములేదు. ఇంతకంటె ఉన్నట్లు కొంత చొప్పున ప్రభుత్వము వారు, ఉక్కు ఇనుముల రియాయ చేయు కంపెనీలకు ధన మొసంగవచ్చును.

సాక్షుల విచారణ

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు డాక్టర్. నెల్సనుగారు, మేజరు రిచార్డ్స్, (గాంధీగార్ల సహాయముతో, ప్రాతములమున బలవరముచే సాక్షులు నొసగిరి. సాక్షి విచారణ ప్రారంభించుటకు పూర్వము, ఈ విషయమున తన సంఘమువారి స్థితిని గురించి ఇట్లు చెలిసెను. ఉక్కునకు రక్షణపద్ధతిని ప్రతిపాదించబడినప్పుడు, సంఘసమావేశములో సభ్యసంఖ్యాకులు నూటికి 10 కంటె సభ్యమును 38 1/2 కంటె తక్కువగు రక్షణ మొసగువచ్చు నను తీర్మానము సభ్యసంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడి ననియు, సంఘసభ్యులు 140 గురిలోను 38 మూత్రము చర్చలో పాల్గొనినయి నుడివెను. తానును తన సహాధ్యోగులును ఇద్దరందరకు రక్షణ వస్తుయొక్క సంఖ్యనుగురించి దెలుపవలసియు, తాతాకంపెనీవారు తమ పరిశ్రమను మితవ్యముతో సాగించుచుండెడిని తమకు నమ్మము గుడుచు వలె నీవిషయమున గీమియను దెలుపవలసియును రక్షణము నొసగు పద్ధతినినే తమకు అనుచు లాభిప్రాయము గలదనియు పరిశ్రమకు బహుమానము రూపమున సీరక్షణము నొసగవలెననియు ఈ విషయమున తమకుగల కారణముల దెలుపుట సిద్ధముగా నుంటిమనియు నుడివెను.

రక్షణమును నిర్ణయించుట

అభ్యుత్తరము ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, విదేశీయుల నుండి దిగుమతి చేస బడిన ఇనుము ఉక్కుల భరలకును ఈ దేశమునకు

ఈ విషయమునందలి స్వనివయములకును పును నొక స్టేటు మెంటును కంపెనీవారు బోర్డువారి కొసగిరి.

1913-14 నల్ ప్రాంతమున కంపెనీయందు 100 కార్మికులు గలరనియు, వీరికి వేతనముల కింద రు 1990-14-9 లు చెల్లింప బడుచుండెను విశ్రాంతిముల మొత్తము రు 92580-5-9 లు. 1922లో 420 కార్మికులు గలరు. రు 97982-15-6 లవేతనము చెల్లింప బడినను. వస్తు విశ్రాంతిముల రు 7100465-3-9 లు చీకరై టుల మూధర్మములన అభివృద్ధికి భరలము గలిగెను. అసలముగ విదేశీయ పోటీలచే చాలావ కంపెనీల కారణము.

బోర్డు వార్డువారు కర్మాగారమున కొక కర్మాగారము వచ్చి వర్షావధిని గోరుచు ప్రాతముల వాజ్యములను ముగింపబడినను.

సాక్షుల విచారణ

వైకంపెనీలో చీపు మ్యానేజరు కిల్లోస్కూరుగారు ఇద్దరు అసిస్టెంటుల సహాయముతో సాక్షు మొసగెను. గివ్వాలాగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అన్ని ప్రదేశములకును అందుబాటులో నుండు ప్రదేశము లగిది దొరకక పోవుటచే కిల్లోస్కూరుగారియందు తమ కర్మాగారములు నిర్మింపబడినయి, అతడేశ మనుచులముగ నే యున్న దనియు, స్వసాయమునందు చాల అభివృద్ధి నొందిన సత్కారాజ్ఞులకు సమావహన నుండుటచే సామానుల విశ్రాంతిముల కనకములముగ నున్న పరియు, బోర్డు ఇనుము దొంగ ప్రదేశములకు కొంతదూరమున నుండుటచే సామానులను తయారు జేయుటకు వ్యయము మాత్రము కొంచె మధికమగుచున్నదనియు, వినను అదియంత అధికముగాదనియు నుడివెను.

గివ్వాలాగా రడిగిన మరొక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, తమ కంపెనీవారి కిందలనే బెల్లిమునుండి కొన్ని సామగ్రిల దెప్పించిరనియు అందుచే ఒకచార్జీలకు గురించి తమకు దెలియుననియు బొంబాయినుండి కిల్లోస్కూరుగారికి రైలు ఖర్చులు రు 15 అగుచున్న వనియు తాతానగరునుండి బొంబాయికు రైలు ఖర్చులు రు 61/8 అగుచున్నవనియు అంటున్న నుండి బొంబాయి కను ఖర్చులు 14 1/2 పిల్లింగులు మాత్రమే ననియు నుడివెను.

ఈలోగాకి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కిల్లోస్కూరు గారు తాతా కంపెనీవారు ఉక్కుపరిశ్రమ ప్రారంభించుటకు చాల కాలము పూర్వమే తమ పరిశ్రమను స్థాపించుటచే తాముకర్మాగారములను జన్మకు పురమునకు సమావహన నేర్పవలగుట అసంభవమని నుడివెరి.

ప్రభుత్వనిరాదరణ

సాక్షులవారి నడుపుచు ప్రభుత్వ వ్యవసాయాధికారులు తమకొర్రెల యెడల నిరాదరణ మొనర్చునయి రైతులకు తమ పనిముట్లకు గల్గుచున్న నైస లేదనియు, ఈ విషయమున తాముచాలసర్వాయముల ప్రభుత్వమువారికి దివింకు దెలిపి కొంటిమనియు కాని లాభ జేమాతమును గానియు లేదనియు చెలిసెను.

ఈలోగారు:— ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నింపవలెనని కాననసభ్యుల నెకరైనై గోరిరా? (సప్రతి)

సాక్షి:— ఇంతకు కొరలేదు. (సప్రతి)

సాక్షులవారి నిట్లు నుడివెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మా కంపెనీకి రక్షణ మునవలెను, విన ఉక్కునకు రక్షణము నొసగుటకు మాకు క్షమ మునునరుగును (కాళిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు) ఇకర కంపెనీలలో కంటె మాకంపెనీలలో నొసగు వేతనము చాలతక్కువ. అందుచే మేము తయారుజేయు దస్తువులు చతురభరలకు గిట్టుచున్నవి. సావేతనము వెల 1 కి రు 200 లు మాత్రమే. ఇకర కంపెనీలలో నీదేయిదొంగమునకు వెలకు రు 1000 లు తక్కువగాని వేతన మొసగబడుచున్నది. తరువాత సాక్షి, తన పరిశ్రమ యొక్క యు, భారతదేశములోని ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణము ఆవశ్యమనియు, ఆట్టి రక్షణమువలన భారమును కనించుటకు సిద్ధముగ నుండుటయొక్క ఆట్టిదానిని తమకులేదా చామే గోరుమంటిమనియు నుడివెను.

మాధుగారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు కమకంపెనీ వారు నల్ల 3000 లు ఉక్కు సహాయమును ముడివెను.

అంతటితో నీదినమునకు విచారణముగి సెను. రేపు భారత వర్తక సంఘమువారు సాక్షు మొసగెదరు.

ఈలోగారు:— భారతదేశము నుండి వ్యవసాయాధిక దేశమునకు రక్షణ మునవలెను, పోరాకామిక దేశముగ నూరు పరిణామావస్థలందు రక్షణము అత్యవసరము తరువాత నెల్సనుగారు ప్రాతిపదికలలో రెండవపేరాలో వాణిజ్యాభివృద్ధి యనుటకు బదులు పోరాకామికాభి వృద్ధియని జరువలెనని చెలిపెను. నూటికి 10 చొప్పున అధికముగ రక్షణ నొసగుట తప్పనిసరియని సాక్షి యంగీకరించెను.

ఈలోగారు:— ప్రభుత్వమువారు వాగ్దత్తగా విచారించిన తరువాత, పరిశ్రమల కార్మికసహాయ మొనర్చుట కంటె, రక్షణ పన్నులను విధించుట యొక్క మని నిర్ణయించిన యెడల మిరట్టి సమయమున నేమి చెలిపెదరు?

సా:— అది ముందు నిర్ణయించుకొనవల విషయము.

వ్యవసాయ పనిముట్ల పరిశ్రమ

నూటికి 20 చొప్పున రక్షణమును గోరుట

ఫలహారాంతరము బోర్డువారు సమావేశమవుచు, వ్యవసాయాధిక పనిముట్లకు తయారుచేయు కిల్లోస్కూరు (బదర్న) వారి తరపున కిల్లోస్కూరు గారు సాక్షుమొసగుచు, తాతా ఉక్కుకంపెనీవారికి నూటికి 38 1/2 చొప్పున కిల్లోస్కూరు పరిశ్రమవారికి నూటికి 20 చొప్పున రక్షణము నొసగ వలెనని గోరిరి. ఈకంపెనీవారి నొసగిన ప్రాతిపదికలనుబట్టి ప్రస్తుతము ఇనుప వాగ్దత్త మొదలగు వానిని తయారుజేయుచుంటి మనియు. ఈపనిముట్ల నిండు వివిధ ప్రచారములలోని దీనికనవలసి యుండుననియు, ఉక్కునకు రక్షణము నొసగినయెడల భరల పాచ్చునియియు అప్పుడు విదేశీయుల పోటీ ముంత యధికము గనిండుననియు నుడివెను. సంగ్రామ కాలమునకై నీదేశముల నుండి వచ్చుటలకు తానియెడల విదేశీయ ముడివచ్చుముల రై నాధారపడియుండు పరిశ్రమలకు చాలవిక్రమముగలవనియు, ఘాతుకముగ ప్రస్తుత విదేశీయవాణిజ్యమును సాగనిచ్చిన యెడల ప్రస్తుత విదేశీయమున గల ఉక్కుపరిశ్రమ త్వరితము చేరించుననియు నుడివెను. అంతట విదేశీయరైతులు వచ్చి భరలను మరింత పోషించెదరు. అందుచే నీవృద్ధు రక్షణము సంగీకరింపని యెడల, మనచేతితో మనమే ప్రాణాపాయమును దెచ్చుకొనినవార మగుదాము. అందుచే వ్యవసాయాధిక పనిముట్ల పరిశ్రమలకు రక్షణ మొసగవలెను పనిముట్ల పరిశ్రమలకు నూటికి 20 చొప్పున రక్షణము, అధికముగ బోర్డు వారి రెండవయెడల ఈ కిది ప్రత్యక్షముయనుటకు గమనించవలెను.

అధికముగ రైలురైలు

ప్రస్తుతము తాతానగరునుండి కిల్లోస్కూరుగారికి రైలు ఖర్చులు రు 6718 అగుచున్నవి. అట్టియెడల బొంబాయికి 14 1/2 పిల్లింగులు మాత్రమే. కొలా, కొను, పిగ్గు విరన్ రాటు విరన్లకును ఇనుక, కొల్యా మొదలగు వానిని తెప్పించుటకు రైలురైలుల కింగించుటయు, పనిముట్లకు చతురగా ఇకర ప్రదేశములకు దీను కనిపొవు కనియును అత్యవశ్యము. ఈ సందర్భమున రైల్వేధామము కంపెనీవారి ప్రాతిపదికల నందు తీర్మానము అధికముగ చేసెను.

వ్యవసాయాధికారులు నూతన పనిముట్ల సహాయములలోనికి దెచ్చుటకు ప్రచారమునర్చుటయు, విదేశీయ పనిముట్లను ప్రోత్సాహ పరుచుటకు మునుగుయియు అగమనము. గనుల నుండి కొను, కొలా మొదలగు వానిని దెచ్చుటలో వాగమలను భారతీయ పరిశ్రమ వారికి ప్రభుత్వమున నొసగవలెను.

అ.వి.వి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చే
తే. వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

ప్రజాస్వామ్య ప్రియ: 1928-24 వ సంవత్సరములో మిగిలిన
భాగమునకు 6 శతాబ్దముల అధ్యయనము చేయించు లేఖనము
ఎన్నుకొనవలెనని గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్ జరుగుచు ఉప
పాదించి.

ఈ విషయము పరిశోధనాత్మక శాస్త్రమునకు కార్యకర్త
లకు పంపవలెనని అధ్యయనము చేయించెను.

ఇట్లు అ.వి.వి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చే
తే. వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

సామగ్రి కలదును గూర్చి రాగల నామమున నిర్ణయించెద
మని గా. సర్. అధ్యయనము చేయించెను.

మౌనము కలిగి నిర్యాణమును గూర్చియు ఇట్లే చేయించెను.
పరిశోధన చట్టము ప్రకారము ఇచ్చివేయవలెనని నిర్ణయించెను.

ఎన్నుకొనవలెనని అధ్యయనము చేయించెను. ఇట్లు నిర్ణయించబడిన
గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

ఈ విషయమును గూర్చి దీనిని ముద్రాపకమునకు అను
చించినప్పుడు ముద్రాపకము చేయించుట అధ్యయనము చేయించెను.

లోకలోకము చట్టమును చేయించుట సమయము గా
పాడుకలు రాజుగారు ఉపపాదించి.

కొంతవరకు నిర్ణయించుట ఇచ్చివేయవలెనని నిర్ణయించెను.

కొద్దిగా సమయమునకు చేయించెను గా. సర్. పి. రాజగోపాలా
చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి. పరిశోధన
చేయించుట చేయించెను. ఇట్లు నిర్ణయించబడిన గా. సర్. పి. రాజగోపాలా
చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

ఫలహారానంతరము

మధ్యాహ్నము ముగించుకొని సమావేశమయ్యెను.
ప్రజాస్వామ్య ప్రియ: 1928-24 వ సంవత్సరములో మిగిలిన
భాగమునకు 6 శతాబ్దముల అధ్యయనము చేయించు లేఖనము
ఎన్నుకొనవలెనని గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్ జరుగుచు ఉప
పాదించి.

ఈ విషయము పరిశోధనాత్మక శాస్త్రమునకు కార్యకర్త
లకు పంపవలెనని అధ్యయనము చేయించెను.

ఇట్లు అ.వి.వి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చే
తే. వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

సామగ్రి కలదును గూర్చి రాగల నామమున నిర్ణయించెద
మని గా. సర్. అధ్యయనము చేయించెను.

మౌనము కలిగి నిర్యాణమును గూర్చియు ఇట్లే చేయించెను.
పరిశోధన చట్టము ప్రకారము ఇచ్చివేయవలెనని నిర్ణయించెను.

ఎన్నుకొనవలెనని అధ్యయనము చేయించెను. ఇట్లు నిర్ణయించబడిన
గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

ఈ విషయమును గూర్చి దీనిని ముద్రాపకమునకు అను
చించినప్పుడు ముద్రాపకము చేయించుట అధ్యయనము చేయించెను.

లోకలోకము చట్టమును చేయించుట సమయము గా
పాడుకలు రాజుగారు ఉపపాదించి.

కొంతవరకు నిర్ణయించుట ఇచ్చివేయవలెనని నిర్ణయించెను.

కొద్దిగా సమయమునకు చేయించెను గా. సర్. పి. రాజగోపాలా
చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి. పరిశోధన
చేయించుట చేయించెను. ఇట్లు నిర్ణయించబడిన గా. సర్. పి. రాజగోపాలా
చారిత్రకముగా చేతే వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

విశాఖపట్టణ మండల

కాంగ్రెసు సంఘము

విశాఖపట్టణమున స్వరాజ్యమునకు దీక్ష చేసిన వారి వలన
తేదీ సా. సం. 1928-24 వ సంవత్సరములో మిగిలిన భాగమునకు
6 శతాబ్దముల అధ్యయనము చేయించు లేఖనము ఎన్నుకొనవలెనని
గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్ జరుగుచు ఉపపాదించి.

బి. యస్. శర్మగారు

అ.వి.వి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చారిత్రకముగా చే
తే. వి. అ. గా. సా. పరిశోధనము చేయించి.

శాసనసభల ఎన్నికలు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రజాస్వామ్య ప్రియ: 1928-24 వ సంవత్సరములో మిగిలిన
భాగమునకు 6 శతాబ్దముల అధ్యయనము చేయించు లేఖనము
ఎన్నుకొనవలెనని గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్ జరుగుచు ఉప
పాదించి.

పంజాబు శాసనసభ

ప్రజాస్వామ్య ప్రియ: 1928-24 వ సంవత్సరములో మిగిలిన
భాగమునకు 6 శతాబ్దముల అధ్యయనము చేయించు లేఖనము
ఎన్నుకొనవలెనని గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్ జరుగుచు ఉప
పాదించి.

భారత శాసనసభ

భారత శాసనసభకు స్వరాజ్యమును అభ్యర్థించిన
చేతనులను గూర్చి, మిగిలిన భాగమునకు 6 శతాబ్దముల అధ్యయనము
చేయించు లేఖనము ఎన్నుకొనవలెనని గా. సర్. భారత్ లోని ట్రాన్స్
జరుగుచు ఉపపాదించి.

27 వ తేదీనకు ముగియించుట 100 కి 70.75
ముది లాభముగా ఉన్నది.

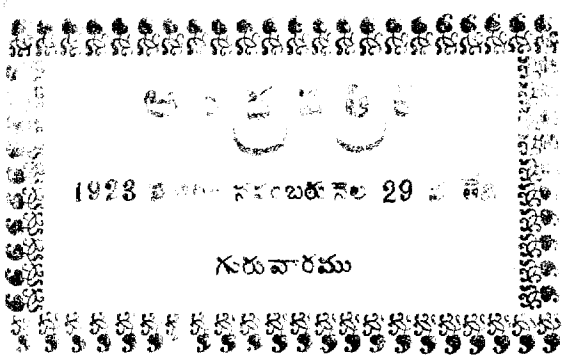
బర్మా ప్రతినిధులు

భారత శాసనసభకు బర్మా ప్రతినిధులుగా నియమించిన
తేదీనకు ముగియించుట 100 కి 70.75 ముది లాభముగా ఉన్నది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 29 వ తేదీ గురువారము

- (1) భాగ్యములు
విశాఖపట్టణము 1-కి 45.00-0 ముదిలు 55.00-0 ముదిలు
చెన్నపురి బజారుధరలు
ముదిలు 1-కి 45.00-0 ముదిలు 55.00-0 ముదిలు
- (2) వస్తు భాగ్యములు
చెన్నపురి బజారుధరలు 1-కి 205 6, 12.00-0 ముదిలు 18.40-0
ముదిలు 1-కి 205 6, 12.00-0 ముదిలు 18.40-0
- (3) నూనె వస్తువులు
చెన్నపురి బజారుధరలు 1-కి 174.00-0 ముదిలు 176.00-0
ముదిలు 1-కి 174.00-0 ముదిలు 176.00-0
- (4) చిల్లర వస్తువులు
చెన్నపురి బజారుధరలు 1-కి 230.00-0 ముదిలు 235.00-0
ముదిలు 1-కి 230.00-0 ముదిలు 235.00-0
- (5) ఇనుము
చెన్నపురి బజారుధరలు 1-కి 88.00-0 ముదిలు 94.00-0
ముదిలు 1-కి 88.00-0 ముదిలు 94.00-0
- (6) లోహములు
చెన్నపురి బజారుధరలు 1-కి 78.00-0 ముదిలు 79.00-0
ముదిలు 1-కి 78.00-0 ముదిలు 79.00-0
- (7) రంగులు ఆలకలైదు
చెన్నపురి బజారుధరలు 20 ముదిలు 18.00-0
ముదిలు 20 ముదిలు 18.00-0

హాయిగు కుటుంబము

—o—o—o—

మద్రాసు ప్రభుత్వమునందలి రెండు శాఖలును "హాయిగు కుటుంబము" గా మెలగెనని, జిల్లాంగడను క్రభువుగారు గర్వించుచుండిరి. ఇతర రాజధానులలో కొంతగాకున్న కొంతవరకయినను ఇరుశాఖలపధ్య సంగతులను మగకడచుండెను. సంయుక్తరాష్ట్రములలో ట్రాన్సుఫర్డు శాఖకును రిజర్వుడు శాఖకును కలది లాభ్యమిం చె, మంత్రులు రజనామా నీయవలసివచ్చెను. చెన్న రాజధానిలో నెలల గాక రిజర్వుడు శాఖవారి నిర్బంధము లన్నిటిని మంత్రుల ము తలయూచుటచే, "హాయిగు కుటుంబ" మేర్పడెను. అకుటుంబము నిన్నటిదినము నైతము చెక్కుచెదరిక కలిచెను. రిజర్వుడు శాఖవారును, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారును ఒకరికొకటి కింకారము తోడ్పడిరి. సర్ ఛార్లెసు టాడు హంటరుగారు, కుటుంబధర్మమును వివరముగ దెలిపిరి. ఇంతవరకును రిజర్వుడు శాఖవారి కన్నివిధములను ట్రాన్సుఫర్డు శాఖవారు తోడ్పడియుండగ, రెండవవారికి ఆ పద ఘట్టి నపుడు మొదటివారు తోడ్పడవలదా? ఈ సూత్రము ననుసరించి, క్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు మంత్రులపక్షమున వోటుజేసిరి. ద్వంద్వ క్రభుత్వవిధానము బూటకమనియు, అవసరమగు నపుడు పార్లమెంటు సాంప్రదాయముల నెగుర గొట్టుట కిదికారులు వెనుదీయరనియు గ్రహించుట కింతిన్నను వేరేమి గావలయును? సామాన్య నైతికధర్మమునయినను క్రభుత్వసభ్యులు గుర్తింప రయిరి.

మంత్రులవర్గమునందు విశ్వాసము లేదని తీర్మా నమును ప్రతిపాదించినపుడు, అధికారసభ్యులు ఏ కక్షమునను వోటు జేయకుండుట, కనీసధర్మమై యుండెను. క్రభుత్వ నియమిత సభ్యులు గూడ తట స్థులుగ నుండవలసి యుండెను. అందుకుమారుగ, అధికారసభ్యులును, నామినేటెడు సభ్యులును వోటు జేసిరి. వీని యన్నిటికన్నను చిత్ర మింకొకటి గలదు. మంత్రుల వరిపాలనము గూర్చి చర్చ జరుగు చున్నపుడు, సర్ కె. వెంకటరెడ్డినాయుడు గారివ లెనే, పానుగల్లురాజు, పాత్రో, శివజ్ఞానపిల్లగార్లు వోటు జేయకుండుట భావ్యమై యుండెను. కాని, స్వాధికారము నెలల నయినను నిలుపుకొన నెంచు వారెట్టి బొచిత్రమును పాటించబోరు. రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానమున కనుకూలముగ 43 గురు వోటు జేసిరి. వీరందఱును, ప్రజలచే నన్న కొనబడిన సభ్యులే. ఇందొక్కరును క్రభుత్వ నియ మిత సభ్యులు గాని, యూపియనులు గాని లేర. మహమ్మదీయ సభ్యు లందఱును, రామలింగారెడ్డి గారి తీర్మానము నామోదించిరి. జస్టిసుపక్షమున మహమ్మదీయులు గలరనట, సత్య దూరమని తెల్ల మయినది. గంగాము మండల ప్రతినిధులు రా వీలు తీర బోటచే, రామలింగారెడ్డిపక్షము వారికి కొంతజలము తగెను. తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటు జేసినవారు, వర్ణమతభేదముల నతిక్రమించి, మెలగిరి.

ఇక వ్యతిరేకముగ వోటు జేసినవారిలో ఒక్క మహమ్మదీయు డయినను లేకుండెను. ఎవరే నను కొననను సరియేయని, ముగ్గురుమంత్రులును తమకు దాము వోటుజేసికొనిరి. ఇక మిగిలినవారిలో ప్రజ లచే నెన్నకొనబడిన సభ్యుల సంఖ్య దీసికొనిన, 41 గలదు. వీరిలో 5 గురు యూరపియను సభ్యులు గలరు. వీరిని దీసివైచిన మంత్రులపక్షము ఓటుజేసిన వారిలో భారతీయ సభ్యులు 36 మంది మాత్రము గలరు. మంత్రులను గలిపినను వీరు 39 మంది యగుదురు. రెడ్డిగారి తీర్మానమును ఆమోదించిన వారు నలువదిమగ్గుగుటచే, రెడ్డిగారికి విజయము గలిగెననియు, మంత్రుల వరిపాలనమై సభ్యులకు విశ్వాసము దొలగెననియు, నిశ్చయమగుచున్నది. క్రభుత్వ సభ్యులను, నామినేటెడు సభ్యులను యూరపియను సభ్యులను గలుపుకొని మంత్రులు తమ పదవుల నెట్లులో నిలుపుకొనగలిగిరి. తట స్థులగు సభ్యుల హృదయము గూడ తీర్మానమున కనుకూలముగ నుండెనని ఎంచుట కాధారములు గలవు. వెనుకటిమారు, ప్రజలు శాసనసభలను బహిష్కరించినను, జస్టిసుపక్షమువారు శాసనసభలో బ్రవేశించి ప్రజాభిప్రాయమును త్యేకీకరించిరి. ఈ మారు శాసన సభ్యులలో నధిక సంఖ్యాకులు వారియందు విశ్వాసము లేదని బహిరంగముగ చాటినను, తమ పదవుల నంటియుండుటకు వెను దీయ రయిరి.

రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానము టెక్నికల్ గ నోడినను గెలిచినను, ప్రజలకొక్కటియే. ఒక్కవిష యము చక్క గ బ యల్ప దీ నం దు ల కు సంతసింపవచ్చును. జాతిభేదముల ననుసరించి వరిపాలన జరుపుట, ప్రజల కయ్యవ్వమని వైష్ణవ మయినది. గంగారాజు, నీరయ్య, పెద్దిరాజు, వెంక టాచలంపెట్టి, వెంకటరత్నంగార్లును తదితరులను వర్ణవిభేదము ననుసరించి ఎన్నికలు జరుగలేదనియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదము వోటురుల మనములందు లేదనియు, రాజకీయకక్షలు రాజ కీయసూత్రముల ననుసరించి ఏర్పడవలయుననియు, తేటపరచిరి. ఇంకను వెనుకటి వర్ణ ద్వేషము నాధారము జేసికొని రాజ్యము జేయదలచినవారు తమ ఆట లిక సాగిరావని త్వరలో దెలిసికొనగలరు. బ్రాహ్మణ ద్వేషమును, స్వాతంత్ర్య విముఖతను ఆధారముజేసికొను కక్ష మెంతకాలమని నిలువ గలద? అడుగులోనే హంసపాదమనునటులు, క్రొత్త శాసనసభ గూడినపుడే మంత్రులస్థాన మింత చంచలముగనుండ మరికొంతకాలము గడచిన పిమ్మట ఎటులుండునో యూహించవచ్చును. బడ్జెట్టును ప్రవేశ పెట్టునాటికి, జస్టిసుపక్ష మంతరించి జాతిభేదముల నాధారపరుచుకొనని పక్ష ముద యిండు సూచనలు పొడగట్టుచున్నవి.

సత్యమూర్తిగారిదివరకు దెలిపినటులు, మంత్రు పెరుమాళ్లయినను పెద్ద పెరుమాళ్లయినను అసహ యవాదుల కొక్కటే. ఏపక్షమువారు మంత్రులవని యుండుదురో యని వితర్కింప నవసరము లేదు. శాసనసభా ప్రతిష్ఠంభనల ఫల మేమగునో ఇపు డూహించవచ్చును. సమయ మరుదొంచినపుడు, అధికారులును, వారి యాశ్రతులును కలిసి వరిపాలనము నేతీరుననయినను కొనసాగించుటకు ప్రయత్నింతురు. సంస్కరణశాసన మొదలగెడి సౌకర్యముల నన్నిటి నుపయోగించి, తమ యధికారమును నిలువబెట్టు కొనజూతురు. వేరు సాధనము లేనపుడు సర్దిఫిట్టు అధికారమును ప్రయోగింతురు. అంతయగాని, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కనుకూలముగు సాంప్రదాయ ములను గాని కన్యనుషమనులను గాని పెరుగుటకు వీ రవకాశమియరు. ట్రాన్సుఫర్డుశాఖను ప్రజలకు

బాధ్యతవహించునటుల నేయనొంచినయెడల, క్రభు త్వమువారు సంపూర్ణతాటస్థము వహించియుండ వలసినది. అప్పుడు కన్యనుషనులు పెరుగుటకు వీర కాశముండెడిది. సంస్కరణముల సుధ్య కన్యనుషనులు పెరుగునని భావించు వారిప్పటి కయినను సత్యమును గ్రహించుట మంచిది. శాసన సభ్యు లెట్టి నిరోధము జూపినను, ప్రభుత్వమువారు తమ వంతమును చెల్లించుకొనుటకు బ్రయత్నించెదరని విశ్రమగును. ట్రాన్సుఫర్డు రిజర్వుడు శాఖలకు భేదమున్నను, రెంటిని అధికార వర్ణమునందలి భాగములనియే ఎంచవచ్చును. రిజ ర్వుడుశాఖకు ట్రాన్సుఫర్డుశాఖ యవశాఖగనుండు వంతు అది ప్రజల కెట్టి యుపకారము జేయజాలదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిష్ఠంభముల గలిగింప దలచిన, రాష్ట్రీయసభలందు పనిజేయుటకు నైతము సంకోచింపనవసరముండదు. ఏలనన, కేంద్రక్రభుత్వ మంత నిరంకుశముగ నున్నదో, రాష్ట్రీయ క్రభు త్వములును అంత నిరంకుశముగ మెలగుచున్నవి.

రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ క్రూరముగ మెల గవలయు ననుసంగితిని, జస్టిసుపక్షనాయకులగు సర్ పి. త్యాగరాయశెట్టిగారు వెనుకటివలె నివ్వడును స్థిరపరచిరి. ముఖ్యమగు రాజకీయ విషయముల గూర్చి నాయకుని యభిప్రాయములు అనుచరలకు ప్రమాణముగ నుండుట సహజము. కాని, త్యాగ రాయశెట్టిగారి యభిప్రాయముతో తా మేకీభవింప మని సాత్రోగా లేమి, తదితరు లేమి బలుకుట జూడ, వారి నాయకత్వమును జస్టిసుపక్షమువారే ఆమోదించుట లేదని తెల్లమగును. రాజకీయనిర్బం ధితుల విషయమై సాత్రోప్రభృతులు తమ నాయ కులతో నేకీభవించనియెడల, ఆ పంగిని వారేల ఇంతవరకును బజిల్పరుప రయిరి? ఇక నయినను రాజకీయ నిర్బంధితులకు సౌకర్యముల నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నించెదమని, వీరు వాగ్దానము జేతురా? లేక ఎవరు నున్న యాడను తప్పించుకొనుటకు మాత్రము వీ రెటుల చెప్పిరా? మే మిదివరకు దెలిపినటులు, జస్టిసుపక్షమున గలిగిన చీలిక, స్వాతిం త్ర్యభావప్రవర్ధనమునకు ప్రబల నిదర్శనము. స్వరా జ్యవాంఛ ప్రబలు కొలదియు, జస్టిసుపక్షమునం దయినను సంకుచితభావములు తొలగక మానవు. దేశాభ్యుదయమును పాటించక ఉద్యోగములను సం పాదించుటకును, స్వాధికారమును పెంపొందించు కొనుటకును ప్రయత్నించెడిపక్ష మేది యయినను చిరకాలము నిలువజాలదు. జస్టిసుపక్షము ఇంతత్వ రలో భగ్గుమగుట కిదియే కారణము. స్వాతంత్ర్య మారుతము తన సౌరభమును వెదజల్లుచున్నపుడు, అనవసరమగు కయ్యములకు తావుండజాలదు. జస్టిసుపక్ష విచ్ఛిన్నమునకు కారణముల గ్రహించి, బ్రాహ్మణేతరు లికముందు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి కై పాటుబడుట ధర్మము. స్వరాజ్య మొకజాతికిని ఒక మతమునకు మాత్రము జెందియుండదు. భారతీయు లెల్లరును స్వరాజ్యము ననుభవించ నర్హులు. క్రధానలక్ష్మ్యమును మరచి, స్వల్పలాభములకొరకు తగువులాడుట, ఆత్మవినాశకరము. చెన్న రాజధాని యందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము అంత రించి మార్పిదేశాభ్యుదయమున కుభయసంఘము లును పాలుబడుటకు, ప్రస్తుత పరిస్థితులు ప్రోత్సాహము గలిగించి, ఈరాష్ట్రపు కళంకము బాపునని విశ్వసించెదము. జాత్యైక్యతయందే స్వరాజ్యము గలదు. ఉత్తపిందూస్థానమున హిందూమహమ్మ దీయ విభేదముల మూలమున అనవసర కలవర మేర్పడినది. దక్షిణప్రాంతములందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమస్త సత్వరాభివృద్ధి కడ్డుదగులు

చున్నది. ఇట్టి పోరాటములను మూర్ఖులు, చిన్నవాళ్ళు చూచుకొనగలగలరు. అసహనములే గల, ప్రభుత్వపూర్వకముగా జాతీయతను యొక్క యావశ్యకతను గ్రహించి, దానిని బలపరచుటకు బదులు ప్రేమ సకరము. ఇట్టి బునాదలపై నిర్మితముగు స్వరాజ్య మెన్నటికిని చలింపజాలదు.

ఓడ్యయరు నాయకులు

ఓడ్యయరుగారు శంకరకనాయకుగారి పై దెచ్చిన మాననప్రభు కేసులో, లాహోరులో విచారణపడుచున్న సాక్ష్యమును చదువరులు గుర్తించియున్నారు. ఈ సాక్ష్యము ప్రజలలో కొంత వరకు పంపలము గలిగినక మానదు. ఏలనన, సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు లోకప్రసిద్ధులు. పంజాబురంగమునందు నడిపిన ప్రధానాధికారి యిది. సర్ శంకరకనాయకుగారి నెరుగని వారందరూ భారతీయుల గౌరవమున కిత డెలుల పాత్రుడయ్యెనో డెలుల సక్రమలేదా. ఇట్టి విటేషన్ హౌండ్ వసింగముల మధ్య పోరాటము జరుగుచున్నపుడు, ఇయ్యది కేవలము ఇరువురు వ్యక్తులకు మాత్రమే సంబంధించినది గాజాలదు. ఇండియా ఇంగ్లండులు కేసు సందర్భములను గ్రహించుటకు కుతూహలము జూపుచున్నది. దీనిని విచారించినపుడు రహస్యముగ సాక్ష్యము సేసికొనవలసిన యావశ్యకత ఏ మాత్రము గనుపించు. ఓడ్యయరుగారికి అనుకూలముగ లేని సంగతులు కొన్ని బయల్పడునని తలచి, రహస్య విచారణలు పుట వలన, ప్రజలలో నలజడి మరింత చుచ్చును గాని తగ్గదు. సాక్ష్య వ్యవస్థములను రిపోర్టు జేయుటకు వీలు వా మొదట న్యాయాధికారి నిర్ణయించినన, మువాదులు సంగ్రహముగ నొప్పు దీసికొనవని అనజ్ఞ నిచ్చెను. ఇప్పుడు అదిగూడ బాకీని నిర్ణయించినట్లు, వార్తలు డెలుపుచున్నవి. వివేచన నెవరూ ఆమోదించజాలరు. పంజాబులో జరిగిన భీభత్స మిదివరకే వెల్లడియ్యెను. హంటరు కమిటీ రిపోర్టునం దేమి, కాంగ్రెసు విచారణయం దేమి, ప్రపంచము నాశ్చర్యమున ముంచెడి సందర్భములు బయల్పడెను. అట్టివి మరికొన్ని బయల్పడినంతమాత్రమున, జనించెడి ఆశ్చర్యముండదు. లాహోరు న్యాయాధికారియొక్క ఫంజీ చిత్ర చర్యవలన, ప్రజలలో ననేక విదంతులు వ్యాపించుట దప్ప వేరులాభము గలుగనేరదు.

భారతీయ కళలు

జాతీయోద్యమారంభమునుండియు, విద్యాధికుల దృక్పథమునందు కొంత మార్పున్నను జాతీయభావ మింకను దేశమునందు తగినంతగ ప్రజ్వలింపలేదని యంగీకరింపవలయును. మూర్ఖ దేశముపై జావవలసినంత ప్రేమను విద్యాధికులింకను జూపకున్నారు. జాతీయకళలగూర్చి వారికను ఉపేక్ష వహించుచున్నారు. జాతీయవిజ్ఞానముపైనను, సాంప్రదాయములపైనను, వారికి తగిన యభిమానము గురవలేదు. బొంబాయి గవర్నరుగా రిటీవల ప్రసంగించుచు, భారతీయుల గృహములు ప్యారిసు బొమ్మల చే నలంకృతముగుచున్నందుల కెంతయు ఆశ్చర్యంగమును సూచించిరి. ప్రస్తుతమున్న విదేశీయులకు నైతయు వివాదమును కలుగ జేయుచున్నది. జాతీయకళలను పోషింపవలసిన భారమును, విద్యాధికు లిక నయినను గ్రహింతురు గాక!

బర్మా : క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము

బర్మాలో క్రిమినలు లా సవరణ చట్టమును రెండుజల్లాలనుండి తొలగించుటకు, కానసభ్యులొక తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టిరి. ఇందువిషయమై వాదప్రతివాదములు జరిగెను. తుదకు ఓటుకు పెట్టునప్పటికి, తీర్మానమున కలుకూలురును ప్రతికూలురును సమానముగ నుండిరి. అధ్యక్షులు తమవోటును వ్యతిరేకముగ నిచ్చుటచే ప్రతిపాదన మోడి పోయెను. కానసభ్యులు ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షింప లేవనట కిది మరొకటి సందర్భము.

స్థానిక వార్తలు

నిర్గుణము:— రావు బహదూరు సి. వి. ఎస్. సర్కిలారాజుగారు నేటిరాత్రి మెయింజులో విశ్రాంతి పుట్టించుకొనిరి.

గోదావరి జిల్లావిద్యాసంఘము:— గోదావరి జిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులు రికల్టా నెవరైన అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు అధికారము నిచ్చిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘము:— రాజమండ్రి పురపాలక సంఘమునందు 22 సభ్యులందరైనారు, అందు 24 యెన్నుకొనబడువారనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాస్ కానసభలో జరిపినను తెంచినా. 21 సి. వి. సర్కిలారాజుగారు నాయకుడుగ నుండు రని తెలియుచున్నది.

వీరికి ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు పూసపాటి తమార వేంకటకవిరాజుగారు, శివరావు యొన్నగు ప్రముఖులు తోడ్పడి దరఖా, రామలింగారెడ్డిగారి నాయకత్వమున బహుళసంఖ్యాకులు ఎప్పుకొనరని తెలియుచున్నది.

భారతీయ మహిళాసంఘము:— మైసూరు యొక్క గౌరవ కార్యదర్శి కజిన్నగారి భార్య కొన్ని కాళాసంఘములను జూచి వచ్చిరి. మొదట శివగంగా బోయియండిరి. అచ్చట దిక్కుబాసమాజమందరము శ్రీలక్ష్మవ్యక్తియైన. జిల్లా మహిళా సభ్యులుగారి భార్య సభాధ్యక్షురాలు హించి, కజిన్నగారినిగారి ఉపన్యాసము చక్కగ అర్థముజేసి జెప్పిరి. అదయే కార్యదర్శిగారుండి శ్రద్ధగా నడపించి అచ్చటి సంఘమును వృద్ధిచేసి దిచ్చునటకు సాధించు లేరు. వీరిన 19 వ రేదిన తిరుమనాపల్లిలో అచ్చట సోదరీరణుల సంఘమువారి యాజమాన్యమున, శ్రీలక్ష్మ ఉపన్యసించెను. ఆసంఘమువారు యామెన సన్మానపత్రము నొసంగిరి. నైక అత్యురగారి సతీవతి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సతి మొదలగు శ్రీలక్ష్మ చాలమంది విచ్చేసిరి. ఆ సంఘమున భారత మహిళాసంఘముయొక్క, తిరుమనాపల్లి కాళాగారు మార్పుట కింగీదిచిరి. శ్రీమతి జ్ఞానావాయిగారు ఉపన్యాసమున తద్దమా జేసి, వాటి సాక్షుంకాలమే దిక్కుబాస మందిరమున కజిన్నగారి సతి పురజలందరకు శ్రీ సృష్టావముగూర్చి ఉపన్యసించెను.

మంగళవారమునాడు దిండుగలలో ప్రథమ శ్రీలక్ష్మ కన్యకా వివాహము కృష్ణస్వామిగార్ల సహాయమున కజిన్నగారి సతీవతి 50 శ్రీలుగలిసియున్న యొకభవన ప్రాంగణమున జరిగెను. ఆ గోపాలాచారిగారి భార్య కార్యదర్శిగా నుండి అచ్చట నొక సంఘము కాళా నేర్పరచుటకు నిక్రయించిరి. వీరిన అచ్చటి మగవారు నూడ కొడుకులే యామె నేరక ఉపన్యాసము నొసంగెను.

విరవకు మంభానాయకుడు దర్శించిరి. అచ్చట శ్రీ సరస్వతి పాతకాలలో బాలికలు సంగీత, కోలాటములను ప్రదర్శించి అతిథికి విసేదమును కలుగజేసిరి. సభకు అతిస్వల్పము శ్రీలక్ష్మచిహ్ని. అచ్చటి పురజలను కికుసంరక్షణ సంఘమునొకటి స్థాపించునటచే, కజిన్నగారి భార్య యానివయమున తమకుల అనుభవమంతయును తెలిపిరి. వారు సంతోషపూర్వకముగా యామె సలహాలను గ్రహించిరి.

ఈ సంచారమునందు, శ్రీ సరస్వతియను పుత్రికకు చాలమంది చందాదారులు చేర్చుట జరిగెను.

ఓడ్యయరు - నాయరు మాననప్రభుదావా

విచారణవివరముల ప్రకటింపరాదను నుత్తర్య ప్రధానసాక్ష్యముమూర్తి ప్రకటన

(అ|| వె|| స్వేచ్ఛా సర్వీస్)
లాహోరు, 2వ 28:— ఓడ్యయరు నాయరు మాననప్రభు భావలో కమిననది లాలారంగిలాలుగాకు (కలిదినము) ను, ముక్తాయితీపు సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుచునే యున్నార. కాని గతి కొలదికనుకనుండియు విచారణ వివరములను ప్రకటించుట లేకున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితు లిట్లున్నవి. కమిననదిగారి విచారణ వివరములు బహిరంగముగాదు. అంగ్ల దేశము నందలి సాంప్రదాయముల ననుసరించి లాహోరు హైకోర్టు ప్రధానసాక్ష్యముమూర్తిగారు సాక్ష్యమువారును మాత్రము విచారణను జూడ ననుకరించెను. సాక్ష్యమువారులలో కొందరు విచారణ వివరములను వ్రాసికొని సరిగా వార్తాపత్రికలకు సరఫరా జేయుచున్నదిని తరువాత తెలియచ్చెను. తమ కోరికబడిన సమయానము లిట్లు దిద్దినయొగ మొనర్చుటచేత, వీరిమూలము రద్దుజేయబడెనని ప్రధానసాక్ష్యముమూర్తి యుత్తర్యజేసెను. ఈయుత్తర్య వీరి మున కమిననది ప్రకటించెను. అందుచే నికమిద విచారణవివరములు పంపుటకు వీలులేదు.

అఖిలభారత విద్యార్థిమహాసభ

సన్మానసంఘసభ్యులు
డిక. బరు నెలలో కాంగ్రెసుమహాసభలో పాలు కాకాడలో జరుగనున్న అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభకు సన్మాన సంఘసభ్యులుగా చేర్చబడుట డిక్టేటరు నెల 2 వ రేదినగా జేరవలెను. డిక్టేటరు నెల 2 వ రేదిన కాకాడలో సన్మాన సంఘ (జనరలుజడ్జి) సభ జరుగును. అసభలో సన్మానసంఘ కార్యదర్శిను మహాసభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొందురు. ఆంధ్ర విద్యార్థులు ర ప్రాతిభులు. వారు దరఖాస్తులను సామ్యము వెలునె పంపగోరవమని తాత్కాలిక కార్యదర్శి క్రియాలింపా వేంటురావుగారు కేసు కాకాడనుండి రింకి వార్త నంపిరి.

ఓడ్యయరు వ్యాసము-ఒక సవరణ

22-11-28 రేదిన ప్రకటించిన "ఓడ్యయరు" అను చాక్లెట్ డి. లక్ష్మీకలిగారి ఉపన్యాసమునందు తొలికింది విధమున సవరణ చేర్చబడినది. వసయనువోట వాసాయము, ఎలకల్లియను వోట అనుకొనుడు యనియు, అశోకాయనువోట సరమామిడి యందుగని అనికాదనియు, నేంకాయనువోట పల్లెనుకాయయు వీర్మల్లియనువోట ఇటుంకాయనియు, కాకాడ యనువోట క. ఖ వైష్ణవి (గం లేన) యనియు చదువవలెను.

మిలిటరీ యిబ్బందులు

ఆక్టిపురిజన్యు ఎ తరగతిలో చేరుటకు ముమ్మళము తగిన తరగతిని జరిపెట్టుట కద్దముగానున్నదని మిలిటరీ అధికారులు డెలుపుచున్నారు. కార్మికులకు పనులలోనుండు ఎంప్లాయ్మెంట్ సంతర్పించునట్లు 1 నెల క్లిప్తోవుయందు కార్మికులను తమవద్ద పనులలో చేర్చుకొనకుండుటచే యా యిబ్బంది కలుగుచున్నది. ఆక్టిపురిజన్యులో చేరుట, కార్మికులు తమవద్ద పనిచేయుటకు ప్రతి బంధకముగ ఎంప్లాయ్మెంట్ గణాంకముదేదరని ప్రభుత్వమువారు వచ్చుచున్నారు. (ప్రభుత్వ ప్రకటన.)

ప్రకటన

ఆంధ్రప్రదేశ్ (గ.భవములు (కాకాడ) వారు (కమిటిని) యాదిగుగ్రంథములు ప్రభుత్వమువారి అంగీకారమున బడిన గ్రంథములవట్టిలో చేర్చబడినవి:—(1) ప్రణయ (వేదిక) (2) రు.పీ.ప.వ్యాస (3) మార్కటెండింగు (4) వీర పూడి (5) అపరాజిత (6) క్యాపట.

లేపాలాబుట్రోతుకు ఖైదు

సింగ్రాబాదు, రేడియో లాల్ డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు ఒక కాసున్న అను తేపాలాబుట్రోతుకు 40 ఉత్తరములను దొంగిలించి వారియింట ఉండుకొన్నయత 2 ఏండ్లు కఠినకర్మ విధించిరి. (అ. వె.)

బెంగుళూరులో వైస్రాయిగారు

భాగ్యవచ్చును

టెంకుగూరు శ్రీలక్ష్మి కళాశాలనుండిరము (శ్రీశీవ కట్ట) సభ్యులను అభ్యర్థించుటకు బేస్ట్ గారును వైస్రాయి గారిభార్య యగు కాంటెస్ శరణి గారికి స్వాగత మొసంగుటకును నిన్న సాయంత్రము (27 వ తేదీ) విందుచేసిరి. వైస్రాయి గారిభార్య మెనూను ఆరణజుల్ రెసిడెంబు గారిభార్య బార్డను గారితో సాయంత్రము 4 1/2 గంటలవరకుచిరి. అభ్యర్థులగు బేస్ట్ గారు వైస్రాయి గారిభార్యకు తమ మందిరము ఉద్యోగస్థులందరిని చూపించి చెప్పెను. విశ్రాంతినుండిర ప్రదేశముల యుభృతంజ మేము ప్రభిణివచ్చుత్రోవ పొడగునును చుకచగుల తం వెనల బారి కామార్గదర్శకుల లుంకరించియుండిరి. శరణి ప్రభిణి సాగ మైను మావరంగుగల గొనును ధరించియుండెను. ఆమెతోపి బిక్తు గల మావరంగుతోను బ్రాతువండ్లతోను ఆలంకరింపబడియుండెను. ప్రభిణి రాగానే బాలికలు ఒక స్వాగతతీర్తనను పాడిరి. మైదానముపై అందరును టీ త్రాగిరి. సభ్యులనుండిరిని ప్రభిణి చూచి శ్రీల అన్నగ్రులు బారి కాపాతకాలము జేయసంఘమును మొదలగు శ్రీల యుద్యమములందు ఎంతయో సంతోషమును గవవరచెను. విశ్రాంతినుండిరమునకు చాల సంతోషించి తనకు ప్రవృత్తుకును బహుళుతిజేసిన అభ్యర్థులారాని అభినందించెను.

ఇచ్చటికిండి రెడింగు పభువును అయిన భార్యయు తమ
 కొరక అమర్చబడిన పున్న ప్రవర్తనమును వ్రేలిరి. ఈ పవర్త
 నమును మేనూరు హల్లికల్లులో సంఘమువారు ఆయారుపేసిరి.
 మేలం సవంబరు 28

6 వ డిసెంబరునాడు సాయంత్రం కాలము 6 గంటలకు సేలం జరిగినందునా వై సాయిగారు పోవుచున్నారు. జరిగినవాటి ఒక గంట సేపుచున్నారు. భోజనమునకు ఏర్పాటు చేసికొని, సేలం వివరముల తాని ప్రజలను గొప్పవక్తరులును వై సాయిగారికి స్వాగతములు నొసంగుటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

చెన్నై పురిషంకి కలఃత్రాదహాపు మార్గము సరిగాలేక
గండ్లు పర్చివెయ్యంకురువలన చెన్నై పురిషా ఆమోక్ష దానంబు
1 శోభా నిర్మిరగానే ఉంటారు. బుధవారం 12 వ తీతంబున
నాడు కర్కశునిది ను గళవారం 11 వ తేదీని చెన్నై పురిషిది
తేదీన. (ఆ. (పె.)

27 వ తేదీ విచారణ

27 వ తేదీన ముద్రాపయ్యాదికాని లిప్తనను మరయొకరు ను సాక్ష్యమిచ్చిరి. (క్షేత్రసింహ మిక్కిలి చిన్నవాడగుచే అతనిపై కేసు రద్దయ్యెను. అతనిని సాక్షిగా నిలబెడినది గాని అతడే మియ్యన చేయకపోయెను.

శిరోమణిపంథునూ మతబోధకుడగు గ్యాలంగరు నూభి
వీంగు గారికి 27 వ తేదీన ఆరునెలలు కఠినశిక్షయును 200
రూపాయలు జుర్మానాయును యిచ్చుననివో పరి ఆరువారము
లు కఠినశిక్షయును వేయబడెను. (అ. సె.)

లజపతి రాయ్ గా రఘ్నాక్షుతను నిరాకరించిరి

జననవాలాలో జనగణము రాష్ట్రీ విద్య విద్యుత్తును
హింపవలెనని కోరగా లాలబజర్తికాయుగారును డాక్టరు కేచ
లూగారును నూడ నిరాకరించిరి. కేచలూగారు యితరుల పేర్లను
నూచించిరి. (ఆ. పే.)

పశ్చిమకృష్ణామండల జాతీయోపనంఘ

సామూయ్యనభి
పశ్చిమ కృష్ణాకుండల జాతీయోపసంఘ సామూయ్యనభి
దీనింబడు తిల తేదీ శనివారమున రెడవాడజూని స్వరాష్ట్ర
కార్యక్లాపమున నరూపకేతువును. శనిక కర్మలొదకు రా. బా
క్రతులు.

గోవింద రాజు పింక పుష్కర తావు,

కామదత్తగారు

అకాలీపట్టు బరిగి. ద్వార్య కాగ్యములను పౌరులు మరచి
నుడరు. కాజ్జటినిధి ఉద్భవములను బహిష్కరించి మరటాణు
జడప్రతియో నాక గాంధీ మహాత్ముని విజయశోరభ
ప్రార్థనలు నుడ జేయవలెనని హామీయిచ్చాను నాగు షుచివిరి.

(శ్రీ)మాన్ సింగార వేలుగారు

పాఠము నులంఘించునా పేరినహా మందల కాంగ్రెసు సంఘమువారి అజ్ఞానసాగము నేను నిహింకరణ సత్త్వాపాము అను బాగుగా పరిచేల్చెదను. దొరతనమువారు మాకు అంగరక్ష తులనగా పదిమందికి నివృత్తులను నిజమింది నన్ను గౌరవించు చున్నారు. ఈపూరి మాటలు చాల జనుప్రముగా జరుకునలె నని సింగారవేలుగారు చూడిరి.

శ్రీయుత గడ్డే రంగయ్య నాయుడుగారి

నాయకుగా రాంధనున గంభీరోపన్యాసము జరిగింది.
వారటాకను ఇరువది రెండు నిమిషములు.

జ్యోత్సూర్క ఎం. శే. ఆచార్య గారు

రీడింగునకువచ్చు మన జేతమునకు వచ్చిన పిమ్మట నిచ్చి
 కర్తవ్యములన్నియు ఆకటపంపుము అని ప్రబోధించెను. కాంతరైతు
 లగు జేతయొకను నేలకొలిదిగా చెరసాలలకు పంపెను,
 మన మహానాయకుడిగూడ చెరసాలలకు పంపెను. ఇతని
 చర్యలను జేవలము నిరంకుశచర్యలే. ప్రజాప్రతినిధులు తిరస్కరిం
 చిన చట్టముల నితడు రెండుసార్లు సర్టిఫికేటు అధికారము
 కలన ఆనుటలో పెట్టించెను. ఒంటి ఉన్నప్పుడు చట్టము, రెండ
 వది సంస్థానాధిపతుల రక్షణచట్టము, ఇందు రాజముడే అం
 త్యప్రేమాప్యుగా నుండెను. వచ్చిన తరువాత మరొక ప్రబలమై
 యిది. గాన పౌరులు ఉద్యోగుల ఉత్సవములను విహిస్తుమి
 ఛారత్రము జరుపవలె నని ఆచార్యగారు నడిపిరి.

(శ్రీ) యుత బులుసు సాంబమూ ర్తిగారు

అనాదు హరిటాట జగత్తులయేగాక యింద్రులొకాంత
మాగా శక్తిగలిగితి పశువధమనమ్మలై మహాత్ముని అశ్వ
మును గూర్చియు ఉద్యమమాను గూర్చియు ఆలోచించి ప్రార్థ
నలు జరుపడకు పని కాకేకాద కాగ్రగను మహాసభా సభ్యున
సంఘ కార్యదర్శి సాంబమూర్తిగాడు నుడిదిరి.

శ్రీయుక్తా వి. ఎల్. కృష్ణ, సుబ్రహ్మణ్యుడు
గౌరవ పుస్తకవారు గూడ నుపన్యసించిరి.

ప్రజలు కాంగ్రెసు మహాసభ వారి ఆహ్వానసారము నడుచు కొనవలెను. రాజకీయవిధి కాననసభా మందిరమునకు వచ్చిపోవో, తమ అసమ్మతిని తమనిజాభిప్రాయములు లేనిపుటకు స్వకాఢ్య, స్వతంత్ర జాతీయపక్షములవారు కానన సభను వదలిపోవలె నని శ్రీమన్ శ్రీనివాసశాస్త్రియంగా రంతో గ్రహణ్యమున నడిచిరి.

గోదావరీమండలము రైతులసభ

డిశంబరు 10 వ తేదీని రామచంద్రపురమున సంఘ
సభ జరుగును

గోదావరీమండలము రైతులసంఘము ఆధ్వర్యమున గో.ఆ.సి. చింతకండ సభను చేయుటకు సరిగాదు గాన ఆ ప్రయత్నమును మానవలెను. డిసెంబరు 10 వ తేదీని రామచంద్రపురమున రైతుల సంఘసభ జరుగుచు గాక ఆసభలోనే యీ విషయమును చర్చింప కచ్చుచి రైతులమండలసంఘము శ్యావర్క పం. నరసన్న గాక (దోనకాయలపల్లి) రాజమృణ్దీనుడి తండ్రిపార్థకు పంపిరి.

జమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

బొంబాయిలో నుపన్యాసము సాగ లేదు

27 వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిలో మార్వాడీ విద్యాలయమున జె. బి. వెంటుటుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగ సభకు హాజరి. ఆ సభకు ఆసనాధిపతులు చాలమంది కలెక్టర్, జిల్లా పాఠశాల ద్వారక దాసుగారి కుమార్తెపేంట్ బోగా చాలానోజుబడినది. అందులకు సభ చాలింపుచేయి. (అ. వె)

కా०, గెనుసభ్యులకు శిక్ష

కాస్మీరాధిపతి కరు, ఏ. ఆర్. భేమకర్ణకు చెరి జరుగెలట
కవినకమయినను జుర్రాకానను వేయబడిన, వానిద్దఱను అపేక్ష
చే నవరు. (అ. ౧౦.)

లాలా లజపతిరాయ్ గారు

లాటా బడపతిరాయగారు వైద్యుల సలహా ప్రకారము
అరొగ్యము కొరకు కరాచి వెళ్లిరి. (౧౦-12)

(10-12)

పర్వతము వ్యాధివాదులు స్వకాజ్య పశుమంబు
 స్వకీర్తిని జాతీయవాదులు చూపునువారందఱును స్వాతీర్తిని
 చూపకు బహిష్కరింప వలెను. మఱియు కేశవరాయగారి
 ఉద్బోధకు లీ ఉద్బోధములను వింటులను చేపొందుదురు. ఇది
 వారి పశ్చాత్తాపము, యాచనాజ్ఞా వచ్చినప్పుడు బరిపదాని
 కంటెను గూడ క్రేస్తమును జనుగ్రహణను ఈవారి బార
 కూలు జరుపవలెను. వికటించు మాత్రము పనికిరాదు.
 కాననగభూతి అవిశ్వాసీశ్యాము వీరిపోయినది. స్వరాజ్య
 సుస్థితికి పశుమంబులకే కేంద్రించినను నిరపయోజనము నీయం
 దివర్ధము నోడిప జూచవును రాజప్రతినిధిగారివార్ధియు జరుగు
 నున్నవంతులకు వీరే లభింపలేదు. మ్యానిసిఫికే
 థార్మి రేషను కౌన్సిలరులు రాజప్రతినిధికి
 సత్కారకప్రేమను స్వాగతించు నొసంగరాదని
 పాఠము వారిని హెచ్చరింపవలెను. ఈ బహిష్కరణమును
 సూచి ప్రతినిధమును జరుగునధిపర్యవేగక రాజప్రతినిధి
 వతిపాలనమును సూచిన వ్యాసములను గూడ అంగీకరింపనే
 భావలబ్ధును ప్రకటించుచున్న పత్రికాన్నిటిలోను ప్రక
 టింపవలెనని ప్రతిపదించిని తోరెన పని శ్రీనివాసుల్యంగారు
 నుడిసిరి.

శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు గారు

గాంధీ మహాత్ముని కాకాగ్గునామానకు
 కంపుటకు రాజశ్రవణిధి యగు రీశింగు ప్రభువే చుట్టకారణము.
 పరమపూజ్యుడగు సాధువుగవుడను మహాముని కాకా
 గ్గునామానకు కుడిన రీశింగు ప్రభువునకు స్వాగత మొసంగ
 నూడదు. ఉత్సవములకు వెళ్ళనూడదు, వారటాట జరుపవలెను.
 రాజప్రతినిధిని చూడగారి కర్మివారివైన పోలీసువా రగారకు
 నడుచు రే గాని గౌరవిం చి చూడ
 నీయకు. అట్టివో పోలీసువారిచే తిట్లకు బెట్టలకు తిని అవమాన
 ములకు పాత్రై చునచూ ఉత్సవములకు వెళ్లిచూడటం కీ ప్రభువు
 మన కిష్టవ్యాక్రమైన మేలుదేసినా? లేదు, మన ప్రకారమే
 చేసినగాన కన్యకును పోగూడదని శ్రీయుక్త కాశీవాసుని
 కాగ్గలగరావుగా రాతిథమున నుపన్యసించిరి.

(శ్రీ) చూడా చక్రరయ్య సెట్టిగారు

మనమునా జాయమని కారాగృహమున కంపన ఉద్యోగికి
 ప్రజలు మనఃపూర్వక మగు స్వాగత మొసంగి గౌరవించుట ఎట్లు
 సాధ్యమగును? యుక్తివలన కార్యసిద్ధిని బొందవచ్చునని భారతీ
 యు లాపించెదరుగాని యజ్ఞియత్తులన వన్నుకలలో అంగీకరింప
 గలిగిరియోకాదు గాన రాజశ్రుతిని విన్నపురికి వచ్చినరోజున
 పరలాలు బరుపవలెను, ఇది గాంధీమహాత్ముని ఆశీర్వాదమున
 పెటిగారు మదిరిరి.

(శ్రీ) మాక సత్యమూర్తిగారు

రాజ్యపరినిధివచ్చుటకు ఆనవాయినాడును నారణి
స్వరాజ్యపక్షము వారును సూద కారణము కారు,
బ్రహ్మ జేతముల పరిపాలనము చిరకాలము జరుగుగాక నిరంత
రముగ రీతిగను ప్రభువు భారతజేతమున దీర్ఘ కాలము పరిపాలిం
చునుగాక అని ఆశీర్వదించుచుండునట్టి రాజభక్తులబలము చూ
చుకొనెదే రాజ్యపరినిధి యచటికి వచ్చుచున్నాడు. దేశమునం
డు బానిసత్వము చిరకాల ముండవలెననియే ప్రజలు కోరెడువ
త్తునున బానిస ఉద్యోగులయొక్కవలలులతోను వీధులలోను గౌ
రవము లేకుండ నుమిళుదెరుగు, అజ్ఞుల ప్రజలు నుమిళుదెరు
అనవచ్చువాదులు దురాలోచనలుచేసి దుర్యోధను చేసినను వేం
కొలది పాపము మహాపూర్వముగ రాజ్యపరినిధికి స్వాగతమివ్వ
తల వరునాడు ఆంగ్లోయండియను సత్తము ప్రజల్లవాక్తరుల ప్ర
కటించి ప్రజలుకొట్టును. ప్రజాపరినిధులు తీరముగ నాడేపివేంక
టను తెచ్చివేయకరీతిగను ప్రభువు ఉప్పునన్నను హెచ్చిం
చును. ఇదివరకే హెచ్చు తీరములను ప్రచ్ఛన్నమునను హెచ్చా
స్య ఉద్యోగుల కింను హెచ్చగా దేశముల నిప్పించుటకే
గాయలు కనుచునుదా కివుడు మనదేశమునకు వచ్చిరి గాన
సానులందరను మిగిలినను పరిపాలనచేరి తమ నిత్యభారమును
ఉద్యోగులుట తెలియజేయవలె నని సత్యయూక్తిగాన నుడిది.

లాలా లజపతిరాయ్ గారు

లాటా బడపతిరాయగారు వైద్యుల సలహా ప్రకారము
అరొగ్యము కొరకు కరాచి వెళ్లిరి. (౧౦-12)

చిటి మం ఎన్నికలు

అభ్యర్థులను నియమించుకొనుట

చిటి లేని అభ్యర్థులు

కార్మికపక్షమువారి బలము

లాయడ్ జార్జిగారి ప్రచలనము

లండన్, నవంబరు 26:—జేకయుయొక్క జీవితమంతయు ఈ ఎన్నికలపై ఆధారపడి యున్నదనియు, ఇంత గొప్పసంరంభమును ఇదివరలో చూచి ఎటుగ మరయు లాయడ్ జార్జిగారు నుడిపిరి.

ఎన్నికలలో ఏమి జరిగినా బార్న్లీగారు తొందరపడి దూరమాలాచింపక చేసిన అపాయకకరమగు ఏర్పాటులకు లక్షలకోటి ప్రజలు అంగీకరించి రగిరి.

సంరక్షకకర్తలని ఖండించుచు స్వచ్ఛాత్రుత్వము నశింపించుటచేతనే ముందు ఐక్యపాసంకల్పమును జయింపఁగలిగి యునిరి. ఇదివరలో వేరొకటికన్న లేక నిరాశతో ప్రజలు కార్మిక పక్షమువారికి ఓటు నిచ్చిరి. ఇప్పుడు వివరణపక్షమువారిందరను ఏకమగుటచే గొప్పమాన్యులు గలుగుచునిరి.

ఈ ఎన్నికలలో కార్మికపక్షమువారి కవలయముగలుగు నని బర్న్లీగారి ప్రభువు తెలియజేయుచున్నాడు. ఇదిమీద పెట్టుబడిమీద పన్నును విధించెదమని కార్మికలసోటు వివరాల మనిరి.

సంరక్షకకర్తల ఇతరులే చచ్చిపోయినదని భావనగారు దెప్పింపు తెలియజేసిరి.

చర్చలుగారి ఆక్షేపణ

బార్న్లీగారు తమమానస లన్నిటిని రహస్యముగ నుండు. దీనివలన ఈ ఏర్పాటులు తాత్కాలికావసరమునకే అని అంతామైతలో దెప్పింపు తెలియజేయుచున్నాడు. ప్రధానామాత్యుడు మాత్రము ఇతరవోట్ల ముందెట్లదో సరక్షకకర్తల కావలె ననుచున్నారని చర్చలుగారు రగిరి.

నెడల్లి చాంబలైను గారు

లండన్, నవంబరు 27:—ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చట దిగు జరిగి చేయుటకు వస్తువులు చేయుటకు ఎంతపట్టునో దానినిబట్టి వస్తులను దిగువత్సరముమీద విధించెద చనిరి.

కార్మికపక్షము

తరఫున కార్మికఅభ్యర్థిని బలపరుచుచు వచ్చే పార్లమెంటులో కార్మికపక్షమువారి సంఖ్య పెంచుకొనుందు ఓటసరమని హామీచేయుచు నడిపెను.

తమలోతాము ఏర్పరుచుకొన్న అభ్యర్థులపేర్లు

ఆక్స్ ఫర్డ్, వేల్సు విక్టోరియావలయమువారు తమ అభ్యర్థులపేర్లను తేల్చి తెలియజేసెదరు. తక్కినవారిపేర్లు ఇచ్చట నుదాహరించుచున్నారము.

కన్సర్వేటివులు	529
లిబరలు	454
కార్మికలు	434
కన్సర్వేటివు స్వచ్ఛాత్రుత్వము	7
ఇండిపెండెంటు	16

ఇందులో (ఈ 16 గురిలో) 8 బాటియ వారు, 2 కన్యూనియలు, ఒక మద్యపాననిషేధకుడు, 1 కేఫీయ లకు.

ప్రధానామాత్యుని అభిప్రాయములు

తనను మరల పార్లమెంటుకు ఎన్నుకొనిరని యనితని కార్మికలకు విజ్ఞప్తులు చేసెద జనిరి. మోటారుబండ్లు పియానో గ్రామఫోనులమీద పన్నులను ఆస్కియరు ప్రభుత్వమువారు విధించుటచే కలిగిన మంచిఫలితములను తెలియజేసిరి. దీనివలన జాతీయపరిశ్రమలు అభివృద్ధిగాంచు ననిరి. విదేశీయులు తమ కరాళగోరములను బ్రిటనులో స్థాపించెదరు. అటులు స్థాపించుటచే బ్రిటనుకు పనిదొరకును. అన్యాయముగ మరలలి కర్తలని అవకాశము జేసికొని సంరక్షకపద్ధతి ప్రవేశపెట్టితిమేని ఆ విషయమునుగూర్చి ఆవల ఆలోచింపవచ్చుననిరి.

మండినపువులు వస్తులేవంద వస్తువులను రాకుండుటకును; అయినా పరిశ్రమవాదాలను ఆలోచించి మరీ చే న వ మ ని బార్న్లీగారు రగిరి.

కార్మికపక్షమువారి బలము

కార్మికపక్షమువారి అధికమిగులు చాల బహిష్కరముగ నున్నవనుచున్నాడు. కాని వారిచే పేర్కొనబడిన పెద్దజాతితాను చాలిన కార్మికార్థికపరిస్థితులు బాగున్నవనియు స్పష్టమగుచున్నదని క్లయిన్సగారు మాంచెస్టరులో తెలియజేసిరి.

50 మంది క్రెక్యోర్లులేకనే ఎన్నుకొనబడిరి. ఇందులో 85 గురు కన్సర్వేటివులు, 11 గురు లిబరలు, 8 కార్మికలు, ఒకరు బాటియవారి.

ఇందులో మాఖ్యులు కటిగారు. ఏవత్తుమకకు జైవని ఈతడు చెప్పినను లిబరలుపక్షమువారి హాసము గలవు. రెండవ ప్రమాఖుడు నువ్వెదగ్గ విఘ్నబాటియవారి. ఒకనగగారు.

అభ్యర్థులందరను గొప్పప్రయత్నములను జేసి ఒకరినొకరు ఎదుర్కొనబడి యున్నది. బార్న్లీగారికి క్రెక్యోర్ లిబరలు కర్తవ్యమునజెప్పిన ఒకరు పోటీచేయుచున్నాడు. కాని బార్న్లీగారు తప్పక గెలిచెద రనుచున్నాడు. పోయిన యొక్కలలో బార్న్లీగారికి తన ప్రత్యర్థికంటె 5000 ఓటు ఎక్కువ వచ్చినది.

ఆస్కియరుగారికి క్రెక్యోర్లుగ కన్సర్వేటివు, కార్మిక, లిబరలు పక్షమువారు పోటీ జేసెదరు. పోయిన ఎన్నికలలో ఆస్కియరుగారికి 816 ఓటులు(తమే ఎక్కువ వచ్చినవి. కాన ఇది చూడ సావుగనే యుండును.

లాయడ్ బార్న్లీగారి నిరంతరకారము ఎదుర్కొనలేడు. ఈ కార్యాయము కన్సర్వేటివులభుక్తుడు పోటీ చేయును. లాయడు బార్న్లీగారు జయించుట నిజమనుచున్నాడు.

కార్మికపక్షమువారి కాంక్ష మన్నికాబుగారు అంతయు కనగ జయించినది లోచరు.

శ్రీమతి అభ్యర్థినులుగ నుండుట

బెర్మింగ్హాం ఫిలిప్పకావతి పెన్సివలలో పోటీచేయును. ఇదివరలో పార్లమెంటులోనున్న మగ్గురు శ్రీమతి ఫిలిప్పకావతి గారిరు.

లాయడ్ జార్జిగారి కార్యక్రమము

జేమనలు ఇచ్చుకొన్న విస్తారముగనుండును. కార్యక్రమము దుష్టులైనవారికి ఆధారము ఏర్పరుపబడును. కర్తవ్యములో తడి పోయినవారి నిరంకుశులకును దిక్కులేనివారిని కనలని కలుగ జేసెదరు.

ఎన్నికల తగవు

లండన్, నవంబరు 27 ఉదయము:—1 మూడు గడు మలవార ను ఎవరికిరాత (తయర్మించుచున్నాడు. ఇందులో ఎవరునునూడ ఏమై పనిజేయుట లేదు.

లిబరలుపక్షమువారికి కార్మికపక్షమువారు కొంత అవకాశము కలుగ జేసినవా రైరి.

లిబరలుపక్షమువారు అధికారమును కనీయకపోయినను ప్రభుత్వము నాక్షేపించుటకైన బలముగ ఏర్పడుగలరు.

ఇటలీ - వైమానిక సంరక్షణము

సత్వరాభివృద్ధి

నాకా వైమానికావక్యత

లండన్, నవంబరు 26:—రాత్రి 9-40. ఇతర తేజము లతో పోటీచేయుటకు బలముగ వైమానికదళములు తయారై చేయుటకు సిద్ధులు మున్నోకనిగారు నిశ్చయించిరి. ప్యాసిస్ట్ర (ప్రభుత్వమువారు అగీకారమును స్వీకరించినపుడు ఇటలీలో 100 మందిమానములు ఉన్నది. అంతఃసంపత్తువలేవు. ఇప్పుడేటి సరికి నైని నాకావక్యముతో సంబంధము లేకుండ 1000 విమానములు ఉన్నది. కానమానము వచ్చునటికి 4500 విమానములు ఉండును. అప్పుడు తమజేతమును ప్రార్థిక కాపాడుకొనుటకు వీలగునని ప్రభుత్వమువారు రనుకొనుచున్నాడు.

అందుచే ప్రభుత్వమువారు రిపబ్లికన్ ముందుగ ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కృతసాయమును స్వచ్ఛగా సాగించుటకు ముగిసావుటకు సహాయము చేయవలెనని అడుగుటకు అధిష్టింపు ఇండియా కార్యాలయమువారి తగ్గితకు కృతసాయమును పోలురి.

ఇటలీనాకాదళము

ప్రెంచిదళము

ప్యాసిస్ట్ర, నవంబరు 26:—స్పెయిన్ రాజదంపతులు ఇటలీని సందర్శించుచున్నారను “లిబర్టీ” పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది: ఇటలీ నాకావక్యము (ప్రెంచిదళముకంటె బలముగ నున్నది. స్పెయినుదకము కొంత తక్కువబలముగ నున్నది. బెలియాను దీవులలో స్పెయినుకు మందినాకావక్యము ఉన్నది. ఉత్తర ఆఫ్రికాలో సరిబరిధమును కరానులు కలుగ జేసికొనుట చాల యాభ్యుయ. కరానులదళము బాటియరక్షణమునకు చాలదు. ప్రాన్సు ఇటలీతోనైన కలియకలెను. తేదా ఇటలీతో సంబంధము వదులుకొని ఇంగ్లాండుతోనైన ఏకము కావలెను.

బెలియాను అధికారిని జర్మనులు చంపినందులకు కరిహారము నియమింపిరి. జర్మనులు ఇత్యుకపోవుటచే జర్మనులకు జేరవలసిన రైలుబండ్లను బెలియానులు కళపరచుకొనిరి. అనుకొన్న మొత్తమును జర్మనులు ఇయ్యనిచో బెలియానులు కట్టుకొన్నబండ్లను వేలము జేసెదరు.

వివిధ శ్రీస్త్రీలు జులము జతకడముగ జరుగుచున్నది. దీనివలన ప్రజలవిశ్వాసము తెలియచున్నది. అన్నికట్టుబట్టులును ఉత్కడము లేకుండ జేయబడినది.

బర్నా శాసనసభ

ప్రశ్నితరములు

రంగూన, నవం 27:—(కశ్మీర్) తరముల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యక్షమిచ్చుచు ఇండో-బర్మిక రైలురైల్వే సిక్రము ఆసియంచుట జనియు, 1920-21 లో హూనువారి దారి సర్వే అయినట్ల జేయించియు, ఆకాళులును చిటగాంగును అప్పరు, లోయరు బర్మాలను రైలు జేసి కలుపుటకు ప్రయత్నము జేమియు జేయలేదని చెప్పిరి. దాడుమందు హామీరైల్వేను స్థాపనమును నెలకొల్పుటకు భారత ప్రభుత్వము ఖక్కులో నేమియు భాగమును భరించుట లేదని బెర్మియలును, ఆస్ట్రేషనును, వాతావరణమును దెబ్బదానిగ నుంచి యెడల కొందరిరాకమియ్యవచ్చుననియు, బెర్మియలును, హంగొ మెంబరు చెప్పెను దాడుమందు హామీరైల్వే రాకపోకల సేర్పాటుజేయు పద్ధతిచూర్చి యేమియును జగ్గము గా లేదు.

హిందీ ఆంధ్ర నిఘంటువు

అనేక గ్రంథరాజముల నుండియు, క్రితకలనుండియు తీసి వ్రాసిన 20000 వేలకల్పరత్నము లిందు గలదు హిందీ శబ్దకొని ప్రతిఅంశమును కొనవలసిన పుస్తకమిదియే. చక్కని గ్రంథ కాగితములును, వ్రాయును. వెల 2 రూపాయలు మాత్రమే.

రైలుగలిపిలో ఉచ్చారణసహితము గల “రాష్ట్రభాషా బోధిని” వెల 6 అ. కాకినాడ కార్మికుల కొలదిసములలో జరుగుచున్నది. ప్రతివారము కొనుటకు వీలుగానుండునట్లు ధర బాగుగా తగ్గించి 3 అణాలకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము. ఇంటికడ నుండియే హిందీ శబ్దకొనుటకు వీలగు పుస్తకము “హిందీ స్వబోధిని” వెల 0-12-0.

ప్రతిపక్షమునందును అనగా వెలకు రెండు కర్యాలు ములు తెలువదు “హిందీ ప్రచారక” పత్రిక. ముఖ్యతైని చక్కని వ్యాసములు, కథలు వ్రాయబడుచున్నది. హిందీ భాషాభివృద్ధికి చాల సహాయకము.

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము,

తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

చాతులు - తాళములు

మంగలికత్తులు.

అంధసాదలచే చేయబడినది. తెలుఁదనది వెంటనే ధరలక్కంటలాగుట వ్రాయుడు. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. 8081 పెద్దాపురం. (గోవావరణం) తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “ఇండ ప్రెస్” పెద్దాపురం.

వైరాగి చిటికీలు

ఇందు గొప్పమహత్తులకలన నంపాప్రమైన అనేక కరమహాంసుక్రియలు, కుష్ధక్రియలు, అద్భుత, శైవ్యరహస్యములు గలవు. ఈగ్రంథము అగీకారకావ్యాధిమై ప్రచురింపబడినది. ఇది ప్రతియింటిను శివభక్తులందరికీన దని యొకసారి చదివిన తెలియును. ఎల్లరీతును బోధకమును. ముఖ్యతైని వ్రాయబడినది. తప్పక చదువుడు. ఇందులి కరమహాంసుక్రియలు చేసి నుభింపుడు. బి. ప్రతి పోస్టుభక్తులు కాక 0-8-0. 1028

“తెలుగు ప్రముఖ ఒకేసారి కొన పోస్టుభక్తులు బి.కె.ము.”

ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

ආදිකොට, විභාගයට යන්න.

బొంబాయి చిత్రకళాభివృద్ధి సంఘము

38 వ ప్రదర్శనము

బొంబాయి, నవంబరు 27:— బొంబాయి చిత్రకళా భివృద్ధిసంఘముయొక్క 38 వ ప్రదర్శనము నిన్న రాత్రి బొంబాయిలో గవర్నరుగారియెదుట ప్రారంభమయినది. గవర్నరుగారు సంఘమువారు కృతజ్ఞత వ్యక్తపరిచిన ప్రత్యక్షరమిచ్చుచు బొంబాయిలో ప్రదర్శనమనందు చిత్రకళా సాంప్రదాయము గానియునుగాని, పోషకులు తమ కృషినియు, వ్యర్థము కావలసినవి తమ హిందూ యాత్రాచిత్రకళలను ప్రోత్సహించక పోయినందుచే బొంబాయిని వెప్పించి యిండ్లను అలంకరించెదననియు అది చాల నిరుత్సాహకరమనియు తెలిపిరి. ఇదివరకు సంవత్సరములందు వలసే యాత్రాచిత్రకళనందు గూడ చాల నీటిరంగులచిత్రములు లభింప, వీరిప సూర్యరంగులచిత్రము, వైభావ్యవర్ణమువారు పంపిన అత్యంత చిత్రములు ప్రదర్శనములో ముఖ్యమైనవి. ప్రదర్శనమనందు మంచిమిత్రులను బాగాడ తరగము యం. వి. జోషిగారి కొనగబడెను. నీటిరంగు చిత్రములలో మంచిదానికి వెండి తరగము ఎ. యెస్స. బ్రెకడాడ్ గారి కియ్యబడెను. నీటిరంగు చిత్రములందు మంచిదానికి సంఘమువారి మృతకము యస్. యల్. రాల్డంగరగారి కియ్యబడెను. కలలు, తెలుపురంగుల చిత్రములందు మంచిదానికి యం. ఏ. రమీ మూకమఘు బ్రెగారి కియ్యబడెను. చెక్కడములో మంచిదానికి వెండితరగము బి. వి. తాలింగారి కియ్యబడెను. పాటాగ్రీవ్ లో మంచిదానికి ఫ్రాంకు బి. కూడరుగారి కియ్యబడెను.

నూతనరంగుల చిత్రములలో మంచిదానికి గవర్నరు బహుమానము సి. సి. ఫెర్నాండెజ్ గారి కియ్యబడెను. నీటిరంగుల మాడగియ్యబడి. వెండి. యల్. లారెన్సు సతీమణి మంయడ్ల బంధు చిత్రములకు చెక్కె వ్రాసెను. హిందూ మిరు సతీమణి, సత్యమరం ఘోషు గార లు వ్రాసినవిగూడ ఆ కర్షకం తమ గ నుండెను. నూతనరంగుల చిత్రములలో స్టాడెప్ట్ సాలాసెజ్, అల్లాభత్, రామరావు, లకాకాగారలను మరకొందరుకు మంచిమంచి వానిని వ్రాసిరి. ప్రదర్శనము నీరంగులను ఏర్పాటు జేయుటకు కృతనిచాల తక్కువైనను ప్రదర్శనములు చాలమందియే వచ్చెను. (అ. వె.)

బొంబాయి గవర్నరులకు విడ్కోలుపత్రము

బొంబాయి కార్పొరేషను అనవాయవాదినభ్యుల తీర్పు ఖండనము

క్రొత్తగవర్నరురాక

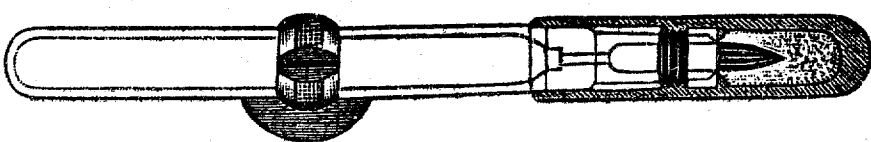
బొంబాయి, నవంబరు 27:— బొంబాయి కార్పొరేషను వారు సోమవారమునానంత్రము సమాజేమై గవర్నరుగారికి విడ్కోలుపత్రము చిత్తుకు పూర్తిజేసి అంగీకరించిరి. అందులకు 46 మంది అనుకూలముగను 35 మంది ప్రతిపూలముగ నుండి అనవాయవాదు లకు సభ్యులు సర్ జార్జి లాయిడుగారి పాలనమున తీవ్రముగ ఖండించుచు ప్రతిపూలమును తెలిపిరి.

సర్ జార్జి లాయిడుగారు ఇంగ్లాండునకు ఆపోలో బంధునుండి యస్. యస్. మాల్ జాస్టీమరువై డి కెంబరు కింక లేదని తయ్యమై వెళ్లెదరు. ఆపోలో బంధులలో లిపారంగముగ విడ్కోలు లొసంగబడును. ఆ ఉత్సవమునకు ఆనేకులు ప్రభుత్వ ఉన్నతోద్యోగులును పాదులను వచ్చెదరు. అప్పుడు కార్పొరేషను సన్మానపత్రము సమర్పింపబడును. ఆయన ఏడెను వాటి తెల్లమరకును గవర్నరు కుచిత్తు లకు గౌరవము లన్నియు చేర్పింపబడును.

క్రొత్తగవర్నరు

క్రొత్త గవర్నరు లెఫ్టి నెంటు కన్నుల సర్ కెప్టీ బిల్లును గాథ బొంబాయిలో యస్. యస్. డెంగ్లామిడ డి కెంబరు 10 వకేదీ సోమవారమునాడు దిగెదరు. ఆయనకు ప్రజాసత్కారమును, కార్పొరేషను స్వాగతపత్రమును ఆపోలో బంధువద్ద సమర్పింపబడును. (అ. వె.)

నెల్వ్ ఫిల్లింగు "ఆగేట్" ఫతంటిన్ వేనా

పాకా-టెక్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పవచ్చు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణమును పొందుచున్నది.

సాధరణమయిన "ఆగేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కుసాలికి బదులు "ఆగేట్" గాజుపాలి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములలోనే చక్కగా వ్రాయును.

మెలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక ముద్రక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చుపనులు

సుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు

చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మాత్రలు మొదటిరంగు కస్తూరి, తంతుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిసుగంధలగు వస మూలికలు చేర్చి తయారుజేయబడినవి. ఆత్మేశ్వరమగు ఏకమత్రుని యందులో చేరుటలేదు. కనిబిడ్డలు, బాలుర, బాలికలు, యశ్వనులు తరబులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు డీనిని సాధారణకొరము లన్నిటికిని అను సాభేదముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సులభమిది. వేతులను బుడ్లు ఖచ్చ అవుచున్నది. 250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4.0, 6 బుడ్డులకు 1-4.0 పోస్తుఖచ్చునకు. ఈ దిగుత తెలుపబడిన ఔషధ ములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చుకట్టు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంతోషమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు. (1)

సారస్వతానవం:—రక్తకృద్ధి, బుద్ధివ్రసాదిన, భావకక్షేపి హృచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.
బాలసుఖోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమము. తీపుగానుండును. గుణ మత్యక్కువ 0-12-0.
భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తవంధమైన వ్యాధులు, జాంతులు, అకీర్తి తటాపవలెపోవును. 1-0-0.
వాలకజకేసరీలేహ్యము:—సర్వవాతములకు ఆకలి మందగించుట ముఖ్యధ్యము ముగలగు నీటి పెట్టెని లిక్షణ 2 మా ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకకథా మాత్ర కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రకే కొనెదరని మాధ్యధనమృతము. పాలెపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు, శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసు, బాంబి:— 381 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు ముఖ్యకమిషన్. (బాంబి లక్ష్మీసునుండి ఔషధములు సి. సి. గా సంపాద్యత.)

తయారుగా వున్నవి! Ananda Diaries 1924. "ఆనంద" డైరీలు!

"ఆనంద పాపులర్ డైరీ" పైజ 6 1/2 x 4 1/2 అం,

మాత్రతోను, పెన్సిలు తోను—పై 1-కి 12 అణాలు.

"పాకెట్ డైరీ" పైజ 3 x 4 1/2 అం, మాత్రతోను పెన్సిలు తోను—పై 1-కి 10 అణాలు

డిప్ మాత్ర లేక చక్కని వైండు పై 1-కి 8 అణాలు పై 1-కి 6 అణాలు

"జెం డైరీ" పైజ 2 1/2 x 3 1/2 అం,

ఆర్. వెంకటేశ్వరు ఆంధ్ర కంపెని, ఆనంద ముద్రణాలయము, లోన్ నేర్దు, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

దిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలిక్తి (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీమొదటివాచకము డిప్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అహంససంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినవి	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 అల్పజ్ఞానా సంఘము (కరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మసితీ)	...	0	8	0
సత్యవత్సవసాఖ్యాసము-వద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకవద్య మేని వదల మది జనింకదు.	...	1	0	0
కబ్బకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	1 4 0
లోక్తు భర్తులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

